

TUUSULAN KUNNANHALLITUS

KOKOUSPÖYTÄKIRJA Nro 8/2017

Kokousaika 27.3.2017 klo 17.00–21.30

Kokouspaikka Tuusulan kunnantalo

Käsiteltävät asiat

122 §	KOKOUKSEN SISÄISET ASIAT	525
123 §	TILINPÄÄTÖS 2016 JA TULOKSEN KÄSITTELY	526
124 §	KUNNANHALLITUKSEN ALAISTEN TULOSALUEIDEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2016.....	531
125 §	KUNNANHALLITUKSEN ALAISTEN TULOSYSIKÖIDEN KÄYTTÖSUUNNITELMIEN SEURANTA AJALLA 1.1.–31.12.2016.....	532
126 §	NURMIJÄRVEN JA TUUSULAN YHTEISTEN TYÖTERVEYSYHTIÖIDEN PERUSTAMINEN	533
127 §	KANSALLINEN VETERAANIPÄIVÄ TUUSULASSA 27.4.2017.....	542
128 §	TUUSULAN KUNNAN PYSÄKÖINTIPOLITIikka.....	544
129 §	PRIJUUTTI, TOIMINTA- JA KUNNOSTUSSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN	551
130 §	TUUSULANJÄRVEÄ YHDESSÄ, ALOITE.....	556
131 §	VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET	577
132 §	TOIMIELINTEN PÖYTÄKIRJOJA	578
133 §	ILMOITUSASIAT	579
134 §	KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	580
	KESKUSTELUASIAT.....	581

Kokousaika	27.3.2017 klo 17.00–21.30	
Kokouspaikka	Tuusulan kunnantalo	
Saapuvilla olleet jäsenet	Kervinen Sanna Sorri Liisa Kuusisto Päivö Friman Kari Heinänen Salla Heiskanen Sari Huuhtanen Pasi Nyman Ari Seppälä Ilkka Sjöblom Ilmari, saapui klo 17.45 Mäensivu Karita Mäki-Kuhna Mika, poistui klo 17.45	puheenjohtaja
Poissa olleet	Koivunen Aila	
Muut saapuvillaolleet	Lindberg Arto Untamo Lauri Seuna Veikko	valtuuston puheenjohtaja, poistui klo 17.35 valtuuston I varapuheenjohtaja valtuuston II varapuheenjohtaja
Esittelijät	Joensivu Hannu Härkönen Marko	kunnanjohtaja kuntakehitysjohtaja
Pöytäkirjanpitäjä	Hyttinen Tuula	kunnansihteeri
Asiantuntijat	Pitkänen Susanna Lappalainen Ritva Kauppinen Marko Väänänen Heikki Hagman Heidi Vehmas Markku	johtajaylilääkäri klo 17–17.35 § 126 tilakeskuksen päällikkö klo 17–18.40 § 129 ja Tuuskodon käyttö elinkeinopäällikkö klo 17–18.40 § 129 ja Tuuskodon käyttö suunnitteluinsinööri klo 17–19.25 § 128 kehityspäällikkö klo 17–20.05, kehittämisverkostojen ja teemaverkostojen käyttöönotto Tuusulassa talousjohtaja klo 17–20.35 § 123
Laillisuus ja päätösvaltaisuus	Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.	
Asiat	§:t 122–134	
Pöytäkirjan tarkastustapa	Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Ilkka Seppälä ja Kari Friman	
Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus	Sanna Kervinen puheenjohtaja	Tuula Hyttinen pöytäkirjanpitäjä
Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Tuusulassa 3.4. 2017 Ilkka Seppälä Kari Friman	
Pöytäkirja ollut nähtävänä	Tuusulassa 4.4.2017 Aila Toivonen hallintopalvelusihteeri	

122 § KOKOUKSEN SISÄISET ASIAT

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Kj Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

KAHDEN PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALITSEMINEN

Ehdotus

Kj Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet

Seppälä Ilkka

Sjöblom Ilmari.

Päätös Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Ilkka Seppälä ja Kari Friman.

Kokous keskeytettiin tauon ajaksi klo 18.40–18.55.

Dno KESH:226 /2017

123 § TILINPÄÄTÖS 2016 JA TULOKSEN KÄSITTELY

Khall § 123/27.3.2017 Kuntalain mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Maailmantalouden kasvu on viime vuosina ollut hitainta sitten finanssikriisin. Kasvu on hidastunut selvästi monissa kehittyvissä talouksissa. Teollisuusmaissa elpyminen on edelleen vaatimatonta vähäisten investointien sekä hitaan palkkakehityksen vuoksi. Suomen talouskasvu elpyi 1,6 % prosenttiin vuoden 2016.

Työllisyystilanne parani viime vuoden aikana talouskasvun käynnistymisen myötä. Etenkin rakentamisen vauhdittuminen loi uusia työpaikkoja. Samaan aikaan kuitenkin piilotyöttömien määrä lisääntyi. Parantuneista työllisyysnäkökymistä huolimatta ns. laaja työttömyys (työttömien työnhakijoiden ja aktiivointipalveluissa olevien henkilöiden määrä) pysytteli 450 000 henkilössä. Pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyden kasvu hidastui. Kotitalouksien ostovoima vahvistui kuluttajahintojen alhaisen nousun sekä parantuneen työllisyystilanteen ansiosta 1,9 %:iin.

Suomen julkinen talous on velkaantunut viime vuodet nopealla vauhdilla. Julkisyhteisöjen bruttovelka nousi vuonna 2016 63,7 %:iin BKT:sta. Vaisuuksien talouskasvu ei ole tuottanut tarpeeksi verotuloja julkisten menojen rahoittamiseen, samalla kun kasvanut työttömyys ja väestön ikääntyminen ovat kasvattaneet menoja. Ennustettu vaisu talouskasvu ei riitä yksistään korjaamaan julkisen talouden epätasapainoa lähivuosina.

Ennakkotietojen mukaan kuntien yhteenlaskettu vuoden 2016 tulos parani edellisvuodesta noin 500 milj. euroa ja oli noin 620 milj. euroa ylijäämäinen. Maltillista, noin 1 %:n menokasvua, tukivat maltillinen palkkasopimus, hen-

kilöstökulujen sopeutus, kiky-sopimuksesta johtuva 2017 lomapalkkavelan pieneneminen sekä pienehkö ostopalveluiden lisäys. Toimintakuluja kuitenkin kasvattivat mm. ikärakenteen tuomat menopaineet, lisääntynyt maahanmuutto ja korkealla tasolla pysynyt pitkäaikaistyöttömyys. Kuntien toimintatuottoja lisäsivät mm. sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen korotukset. Yhteenlasketut verotulot kasvoivat 1,4 %, eli 300 milj. euroa. Valtionosuudet kasvoivat 7 % eli lähes 600 milj. euroa. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta kasvoi 0,6 miljardia euroa, 18,0 miljardiin euroon. Kunnilla on nyt lainaa keskimäärin 2 930 euroa asukasta kohti.

Tuusulan asukasluku oli vuoden päättyessä 38 595 (ennakkotieto). Asukasmäärä kasvoi edellisvuodesta 136 henkilöllä, mikä tarkoittaa 0,4 % kasvua edelliseen vuoteen. Kunnan muuttovoitto oli yhden henkilön verran. Tuusulassa syntyi 339 lasta.

Tuusulassa työttömien kokonaismäärä oli vuoden lopussa 1 681 henkilöä, 8,6 % työvoimasta. Työttömien määrä laski Tuusulassa edellisvuoteen verrattuna 3,3 %. Pitkäaikaistyöttömiä oli 640 henkeä ja alle 25-vuotiaita oli työttömänä 192 henkeä.

Kunnan kokonaistalouden toteutuminen

Talousarvio toteutui kokonaisuutena talousarviota suotuisammin. Kunnan tulos nousi vuodelta 2016 n. 3,8 milj. euroa ylijäämäiseksi. Talousarviossa alijäämäksi arvioitiin 3,8 milj. euroa.

Ulkoiset toimintatuotot lisääntyivät edellisestä vuodesta 1,2 milj. euroa. Toimintatuottojen ennakoitua suurempaan kasvuun vaikuttivat keskeisesti käyttöomaisuuden myyntivoitot, joita kertyi yhteensä 7,1 milj. euroa (lisäys talousarvioon nähden + 0,9 milj. euroa). Lisäksi toimintatuottoja kertyi hieman ennakoitua enemmän sosiaali- ja terveystoimissa, kuntakehityksessä ja teknisessä toimessa sekä vesihuollossa.

Vuoden 2016 tilinpäätöksessä ulkoisten toimintamenojen kasvu oli 2,2 % (4,8 milj. euroa), kun vuonna 2015 menot kasvoivat 1,5 %. Toimintamenot jäivät kokonaisuutena hieman alle budjetin. Menokasvusta valtaosa (3,2 milj. euroa) oli henkilöstökuluja. Henkilöstökulujen kasvuun vaikuttivat vertailuvuoden 2015 henkilöstön lomautukset, minkä vuoksi henkilöstökulut olivat poikkeuksellisen pienet. Palveluiden ostot lisääntyivät kokonaisuutena ainoastaan 0,4 %. Kunnan nettomenojen (toimintakate) kasvu oli 2,0 %.

Vuosikate oli 16,5 milj. euroa (11,0 milj. euroa). Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat 0,5 milj. eurolla 12,6 milj. euroon.

Kunnalla oli lainaa vuoden lopussa 69,3 milj. euroa, josta pitkäaikaisten, kiinteäkorkoisten lainojen osuus oli 40 milj. euroa. Lainamäärä kasvoi edellisestä vuodesta 17 milj. euroa. Velkaantuminen oli hieman ennakoitua hi-

taampaa, koska kunnan tulorahoitus kehittyi ennakoitua paremmin samalla kun investoinnit (27,0 milj. euroa) toteutuivat suunniteltua pienempinä.

Merkittävät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Verorahoitus ylitti kokonaisuutena budjetin 3,1 milj. euroa. Verotuloja kertyi 2,1 milj. euroa yli talousarviossa arvioidun määrän ja valtionosuuksia tilitettiin kunnalle 1,0 milj. suunniteltua enemmän.

Toimintatuotot toteutuivat kokonaisuutena budjetoitua suurempina. Ennakoitua parempaa kehitystä selittävät lähinnä budjetoitua suuremmat käyttöomaisuuden myyntivoitot. Myyntivoitoista kaksi kolmasosaa kertyi asunto- ja kiinteistöosakkeiden myynneistä. Kunnan asunto- ja yritystonttien myynneissä jäätin n. 3 milj. euroa alle asetettujen tavoitteiden. Toimintatuottojen kasvua lisäsivät asiakasmäärien kasvu, asiakastaksojen ja – maksujen korotukset sekä joukkoliikenteen ennakoitua suurempi valtionapu.

Toimintamenojen osalta talousarviota lisättiin määrärahoja ensimmäisen osavuositarkastuksen yhteydessä 2,8 milj. euroa. Toisen osavuositarkastuksen yhteydessä toimintamenoja vähennettiin 0,1 milj. euroa. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 2,6 milj. euroa.

Yleisjohto- ja konsernipalveluissa toimintakulut alittivat talousarvion 0,6 milj. euroa, toimintatuotot ylittyivät 0,2 milj. euroa. Suurimmat toimintamenojen alitukset saavutettiin Ympäristökeskuksen (0,2 milj. euroa), talous ja tietohallinnon (0,2 milj. euroa) sekä hallinnon tulosalueilla (0,1 milj. euroa).

Sosiaali- ja terveystoimen toimintamenot ylittivät alkuperäisen talousarvion 1,0 milj. euroa. Toimintamenojen ylitystä kompensoi 0,7 milj. euroa budjetoitua suurempi tuottojen kasvu. Näin ollen toimintakatteen ylitys oli 0,3 milj. euroa.

- Sosiaalipalveluissa toimintakulut ylittyivät 1,1 milj. euroa. Tulosalueen menoylitykset aiheutuivat lähinnä mielenterveyskuntoutujien ja lastensuojelun palveluiden lisääntymisestä sekä päihdehuollon asiakaspalvelujen ostojen kasvusta.
- Terveyspalveluissa menoalitus oli 0,9 milj. euroa, johtuen lähinnä avoinna olleiden vakanssien rekrytointien viivästymisistä sekä vastaanottopalveluiden päivystystoiminnan siirrosta Hyvinkään sairaalaan ja säästöistä ilmaisjakelutuotteissa
- Sairaalapalveluissa toimintamenot alittivat 1,3 milj. euroa lähinnä HUS:n tilivuosien 2015 ja 2016 ylijäämän palautusten ansiosta. Vuosilta 2016 ja 2015 kertyi ylijäämien palautuksia yhteensä 3,7 milj. euroa, mistä vuoden 2015 osuus oli 1,3 milj. euroa

- Vanhus- ja vammaispalveluissa toimintamenot ylittivät 3,0 milj. euroa. Keskeisiä syitä ennakoitua suurempaan menokasvuun olivat lisääntynyt asiakasmäärä tehostetussa palveluasumisessa ja vammaisten henkilökohtaisessa avussa sekä henkilöstökulujen ylitys ympärivuorokautisessa asumisessa, hoidossa, kotiuttamis- ja arviointiyksikössä sekä kotihoidossa.
- Kehittämis- ja hallintopalvelujen toimintamenot alittuivat 0,8 milj. euroa, kun tulosalueen ICT-hankkeet osin viivästyivät ja kun ICT-kustannuksia kirjattiin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti muille tulosalueille sekä väistötalokustannuksia jäi syntymättä Etelä-Tuusulan sote-aseman remontin siirtymisen vuoksi.

Kasvatus- ja sivistystoimessa sekä toimintatuotot ja menot asettuivat talousarvion mukaiselle tasolle, kun huomioon otetaan valtiolta saatuun harkinnanvaraiseen hankerahoitukseen liittyvät tulo- ja menolisäykset.

Kuntakehityksen ja tekniikan toimialalla toimintamenot alittivat talousarvion 0,4 milj. euroa. Säästöä syntyi erityisesti henkilöstökuluissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa. Merkittävin säästö, noin 0,5 milj. euroa, saavutettiin ELY:n toimivallassa olevan seutuliikenteen hankinnassa. Toimialan tuotot ylittivät 0,7 milj. euroa, tuottojen ylitykseen vaikutti eniten joukkoliikenteen valtionapu, jota saatiin noin 0,25 milj. euroa arvioitua enemmän.

Kunnan investoinnit olivat merkittävässä kasvussa. Alkuperäisen talousarvion mukaiset investoinnit olivat yhteensä 33,4 milj. euroa. Investointeja toteutui lopulta 27,0 milj. euron edestä. Toteutuneita investointeja vähensivät Kellosken yhtenäiskoulun ja Vallun työpaikka-alueen aloitusten lykkääntymiset, Tikuntekijäntien sillan, Mikontien ja Topiaksentien saneerausten siirrot vuodelle 2017 sekä säästöt Riihikallion asumispalveluyksikön kalustehankinnoissa.

Tilinpäätös on liitteenä. Tilinpäätös käsittää toimintakertomuksen, raportin talousarvion toteutumisesta sekä tilinpäätöslaskelmat liitetietoineen. Tilinpäätös esitetään allekirjoitettavaksi kokouksessa. Tilintarkastuksen valmistuttua tarkastuslautakunta käsittelee tilinpäätöksen ja tarkastuskertomuksen. Tilinpäätös saatetaan valtuuston käsiteltäväksi toukokuussa. Hallitukselta pyydetään lupaa tilinpäätöksen liitetietojen täydentämiseen ja tekstissä havaittujen mahdollisten kirjoitusvirheiden korjaamiseen

Lisätiedot: talousjohtaja Markku Vehmas, puh. 040 314 3060

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä ja allekirjoittaa tilinpäätöksen ja toimittaa sen tilintarkastajan ja tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi

- hyväksyä, että tilinpäätöksen liitetietoja voidaan täydentää ja tekstissä havaitut mahdolliset kirjoitusvirheet korjata
- valtuuttaa kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan antamaan tilintarkastajalle vuoden 2016 tilinpäätöstä koskevan vahvistusilmoituskirjeen
- saattaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen valtuuston käsiteltäväksi
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää, että

- tilikauden tulos 3 899 264,64 euroa käsitellään siten, että vuokra-asuntorahastoon siirretään rahastosta myönnettyjen lainojen korkoa vastaava määrä 135 352,51 euroa
- tilivuoden 2016 ylijäämä 3 763 912,13 euroa kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli/alijäämä-tilille.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

**124 § KUNNANHALLITUKSEN ALAISTEN TULOSALUEIDEN
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2016**

Khall § 124/27.3.2017 Kunnanhallituksen alaisten tulosalueiden vuoden 2016 toimintakertomus ja määrärahojen toteutumisen seuranta ovat liitteenä. Yleisjohdon ja konsernipalveluiden muiden toimielinten toimintakertomukset ja muiden toimialojen toimintakertomukset liitetään osaksi koko kunnan tilinpäätöstä ja toimintakertomusta.

Liitteenä oleva materiaali täydentyy mm. niiden kunnanhallitukselle asetettujen tavoitteiden toteutumisseurannan osalta, jotka koskevat koko kuntaa. Koko kuntaa koskeva talousanalyysi liitetään kertomukseen myöhemmin.

Eräillä tulosalueilla määrärahat ja/tai tuloarviot ovat toteutuneet eri tavalla kuin valtuusto on päättänyt. Poikkeamien syiden selvitykset ovat tulosalueiden kertomuksissa. Valtuusto tekee niistä päätökset aiempien vuosien tapaan koko kunnan tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Liite nro 124

Lisätiedot: konsernipalvelujen sihteeri Hille Vihertie p. 040 314 3053

Ehdotus

Kj Kunnanhallitus päättää

– hyväksyä liitteen mukaiset tulosalueiden toimintakertomukset.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

ote
talousjohtaja
konsernipalvelujen sihteeri

**125 § KUNNANHALLITUKSEN ALAISTEN TULOS-
YKSIKÖIDEN KÄYTTÖSUUNNITELMIEN SEURANTA AJALLA 1.1.–31.12.2016**

Khall § 125/27.3.2017 Kunnanhallitus on vahvistanut vuodelle 2016 alaistensa tulosalueiden käyttösuunnitelmat tuloyksikkötasolle. Kunnanhallituksen vuoden 2016 talousarvion täytäntöönpanosääntöjen mukaan tuloyksiköiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan toimielimelle tammi-huhtikuulta ja tammi–elokuulta osavuosikatsauksissa sekä koko vuosi tilinpäätöskäsittelyssä.

Liitteenä ovat käyttösuunnitelmien seurantaraportit. Tulosaluekohtainen toimintakertomus, joka käsitellään tässä kokouksessa erillisenä asiana, koottiin näiden tuloyksikköseurantojen perusteella. Seurantaraportti toimitetaan tilintarkastajille ja tarkastuslautakunnalle osana tilinpäätösaineistoa.

Liite nro 125

Lisätiedot: konsernipalvelujen sihteeri Hille Vihertie p. 040 314 3053

Ehdotus	Kunnanhallitus päättää
–	hyväksyä liitteen mukaisen alaistensa tuloyksiköiden käyttösuunnitelmien seurannan.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

ote
talousjohtaja
konsernipalvelujen sihteeri

Dno SOTE:893 /2016

126 § NURMIJÄRVEN JA TUUSULAN YHTEISTEN TYÖTERVEYSYHTIÖIDEN PERUSTAMINEN

Sosiaali- ja terveystk	§ 86	16.11.2016
Kunnanhallitus	§ 444	28.11.2016

Sotelk § 86/16.11.2016 Työterveyshuollon tarkoitus on ehkäistä työhön liittyviä sairauksia ja tapaturmia ja edistää työntekijöiden terveyttä ja työ- ja toimintakykyä sekä työyhteisön toimintaa.

Terveystuolain (1326/2010) 18§ mukaan kunnan tulee järjestää alueellaan työskenteleville työntekijöille, alueellaan toimiville yrittäjille ja muille omaa työtään tekeville työterveyshuoltolain ja sen nojalla annettujen säädösten mukaista työterveyshuoltopalveluja. Sopimus pohjaisesti palveluihin voidaan sisällyttää myös sairaanhoito (14§). Työterveyshuoltolaki (1383/2001, 12§) velvoittaa työnantajan järjestämään työntekijöilleen työterveyshuoltopalvelut.

Sosiaali- ja terveysministeriön suosituksena (5/2015) on, että hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti työterveyshuolto tulisi toteuttaa yhtenä kokonaisuutena niin, että samat työterveyshuollon ammattihenkilöt ja asiantuntijat toteuttavat sekä ehkäisevää työterveyshuoltoa että sairaanhoitoa. Tavoitteena tulee olla laadukkaat ja kustannustehokkaat työterveyshuolto-palvelut, joilla voidaan hallita kokonaisvaltaisesti työkyvyttömyyskustannuksia.

Jos työterveyshuoltolain 14§ tarkoitettuja sairaanhoitopalveluja tarjotaan kuntakonsernin ulkopuolisille toimijoille, tulee työterveyshuoltopalvelut yhtiöittää (Kuntalain ja kilpailutuslain muutokset 2013). Yhtiöittämisvelvoite astuu voimaan siirtymäsäännösten mukaisesti 1.1.2019.

Toiminnan nykytila

Tuusulan kunnan terveystk palvelut järjestää ja tuottaa työterveyshuollon palveluja omana toimintana, kunnan omistamissa tiloissa Hyrylässä. Asiakkaina on kuntakonsernin lisäksi 260 yritystä, joista 24 on maanviljelystiloja. Henkilöasiakkaita on 3940, joista kunnan työntekijöitä on n. 2000. Yrityksistä valtaosa on pienyrityksiä (10 - 20 henkeä) ja näistä n. 25 %:lla on sairaanhoitosopimus. Sairaanhoitopalveluja ostaa kuntakonserni ja suurimmat yritykset.

Tuusulan työterveyshuollon kustannukset v 2015 oli 875 000 € (v. 2014 – 817 000 €). Yrityslaskutus v 2015 oli 120 000 € (14 % kokonaislaskutuksesta) ja kuntakonsernilaskutus 720 000 € (76 %).

Työterveyshuollon henkilöstöön kuuluu 2 ostolääkäriä (yhden ostosopimus on voimassa toistaiseksi ja toisen ostosopimus päättyy 31.6.2017). Omina työntekijöinä on 3 työterveyshoitajaa, 1 työfysioterapeutti, 1 työterveyspsy-

kologi ja 1 lähihoitaja. Vuoden 2017 talousarvioon on esitetty neljännen hoitajan uutta vakanssia. Henkilöstöä on siirtymässä eläkkeelle aikaisintaan vuonna 2020.

Tausta

Tuusulan kunnan työterveyshuolto-palveluiden järjestämistapaa on selvitetty lukuisia kertoja. Viimeksi Kuuma-komissio on selvittänyt työterveyshuollon seudullista järjestämistä 2014 -2016. NHG:n kanssa tehdyn selvityksen loppuraportissa (30.5.2014) todetaan, että Kuuma-kuntien yhteistoiminnalla kunnat saisivat parannettua työterveyshuollon tehokkuutta.

10.11.2015 Kuumakomission selvitystyöryhmä esitti kolme vaihtoehtoista mallia:

- 1) kuntien työterveyshuoltojen yhteinen kokonaisulkoistus 1.1.17 alkaen
- 2) yhteisen inhouse-yhtiön perustaminen
- 3) kuntien työterveyshuollon järjestäminen omana toimintana, kunnes sote-alue / itsehallintoalueratkaisun sisältötieto on varmistunut.

21.9.2016 komissio totesi, että tilanteessa, jossa sote-palveluiden järjestäminen siirtyy joka tapauksessa maakunnille ja työterveyshuollon järjestämistä vastuu on avoinna, ei liene tarkoituksenmukaista perustaa kuntien omaa työterveyshuolto-yhtiötä.

Nurmijärven kunta on perustanut Nurmijärven Työterveys-liikelaitoksen rinnalle osakeyhtiön tulevien yhtiöittämis- ja hankintavelvoitteiden mukaisesti. Osakeyhtiön toiminta käynnistyy alkuvuodesta 2017. Liikelaitos palvelee edelleen kunnan asiakkaita ja osakeyhtiö tuottaa palveluja yritysasiakkaille. Liikelaitoksen ja osakeyhtiön välillä toteutetaan palvelujen ristiinmyyntiä. Lopullisena tavoitteena on sulauttaa liikelaitoksen toiminnot osakeyhtiöön vuonna 2019. Liikelaitoksen johtajan Samuli Salanterän kanssa käytyjen alustavien keskusteluiden perusteella Nurmijärven työterveyshuollon liikelaitos olisi halukas yhteistyöhön Tuusulan kanssa.

Järvenpää käynnistää työterveyshuollon palveluiden kilpailutuksen 12/2016 tavoitteenaan siirtyä ulkoistettuun työterveyshuoltoon 2017 aikana.

21.9.2016 Kuumakomissio totesi, että kunnat voivat neuvotella Järvenpään kanssa mahdollisuudesta yhteiseen työterveyshuollon palvelujen kilpailutukseen. Tuusula on alustavasti ilmaissut kiinnostuksensa selvittää kilpailutusta Järvenpään kanssa. Tuusula ja Järvenpää ovat yhdessä todenneet, että yhteiskilpailutuksesta tullaan hyötymään, jos kunnat pystyvät sitoutumaan yhteneviin kilpailutuskriteereihin. 26.10.16 Järvenpäässä järjestettiin markkinaselvitystilaisuus, jossa kuultiin viittä yksityistä työterveyshuollon palveluntuottajaa. Nurmijärven Työterveyshuolto OY:tä ei kutsuttu paikalle, koska sen osakeyhtiöittämisprosessi on kesken. Tuusulan edustajina kuulemistilaisuuteen osallistuivat henkilöstöjohtaja Harri Lipasti ja työterveyshuollon osas-

tonhoitaja Pirkko Kolmonen. Mikäli palvelut kilpailutetaan, Tuusulan kunnan yhtenä perusedellytyksenä on, että toiminta siirtyy liikkeenluovutuksen periaattein uudelle palveluntuottajalle.

Hyvinkää, Mäntsälä ja Sipoo ovat tässä vaiheessa jatkamassa nykyistä työterveyshuollon järjestämistapaansa.

Kunnan konsernipalvelut suurimpana asiakkaana on ilmaissut halukkuutensa kilpailuttaa kunnan työntekijöilleen ostamansa työterveyshuollon palvelut, jotka sosiaali- ja terveystoimiala tällä hetkellä järjestää. Näin ollen on perusteltua, että edellä mainittua kokonaisuutta valmistellaan yhtäaikaaisesti. Tämän lisäksi kunnan työterveyshuollolla on vastuu järjestää palveluja myös alueella toimiville yrityksille.

Edellä olevan johdosta kunnan työterveyshuollon järjestämisvastuun osalta on arvioitu seuraavia vaihtoehtoja

Vaihtoehtoiset järjestämistavat ovat

:

1. Jatkaa työterveyshuollon omaa toimintaa nykymuodossaan 31.12.2018 saakka

- Jos TA17 esitetty työterveyshoitaja-vakanssi myönnetään, asiakkuuksien määrää voidaan kasvattaa ja toimintaa kehitetään.
- Jos uutta vakanssia ei saada, toiminta pysyy ennallaan eikä se vastaa AVI:n vaatimuksia.
- Mikäli kuntakonserni vetäytyy asiakkuudesta, työterveyshuolto menettää 76 % tuloistaan, jolloin sillä ei käytännössä ole enää toimintaedellytyksiä.

2. Yhteistoiminta Nurmijärven kanssa

- Työterveyshuoltoyksikön kokonaisuus kasvaa, mikä mahdollistaa toiminnan laajentamisen ja kehittämisen.
- Nurmijärven ja Tuusulan työterveyshuollon yhteistyö todennäköisesti aktivoi muitakin kuntia alueelliseen / seudulliseen yhteistyöhön, jolloin toimintaedellytykset seudullisena yhtiönä paranevat vuonna 2019.
- Mahdollisuus muodostaa elinvoimainen ja kasvupotentiaalin paikallinen toimija, jossa kuntien omistajaohjaus säilyy.
- Nurmijärvellä ja Tuusulalla on erityisosaamista maanviljelijöiden työterveyshuollon järjestämisestä.
- Säilytetään paikallistuntemuksen tuomat hyödyt ja olemassa olevat tukipalvelut (HUS-lab ja HUS-kuvantaminen)
- Työterveyshuollon potilastietojärjestelmä (Acute) pysyy samana.

- Asiakashintataso pysyy maltillisena ja siten kokonaiskustannukset nykytasolla.
- Hyrylän toimipisteen lisäksi käytettävissä on muita toimipisteitä.
- Työterveyshuollon lääkärirekrytointi helpottuu. Palveluja on tuottamassa työterveyshuollon erikoislääkäreitä ja mm. sisäilmaongelmien erityisosaaminen lisääntyy.
- Kunnat voivat jatkossa myydä yhtiön ja kerätä siitä tuloja.
- Henkilöstö kannattaa seudullista yhteistyötä.

3. Kilpailuttaminen yhdessä Järvenpään kanssa

- Yhteiskilpailutuksessa suurempi hankintavolyymi laskee asiakashintoja.
- Todennäköisesti jo toiminnassa oleva työterveyshuoltopalveluja tarjoava yksikkö integroi ja käynnistää uuden yksikön toiminnan tehokkaasti.
- Useampi asiointipaikka. Maantieteellisesti Järvenpään toimipiste on hyvällä paikalla.
- Kunta menettää ulkoistuksen myötä tuloja tuottavan yksikön.
- Tuusula tavoittelee liikkeenluovutusta, Järvenpäälle liikkeenluovutusperiaate ei ole edellytys.
- Kunta ei voi velvoittaa alueellaan toimivia yrityksiä ostamaan vapaaehtoisia sairaanhoitopalveluja, jotka useilla palveluntuottajilla on edellytys sopimuksen tekemiselle.
- Pääkaupunkiseudulla toimivilla yksityisillä työterveyshuollon palveluntuottajilla ei juurikaan ole kokemusta maanviljelijöistä (esim. yksityinen ei voi periä maanviljelijöiltä työpaikkaselvitykseen liittyviä kuluja).

4. Oma kilpailutus

- Kilpailutusehdot ja aikataulu on itse päätettävissä.
  - Menetetään yhteiskilpailutuksen edut.
- Muuten samat argumentit kuin yhteiskilpailutuksessa.

Mikäli Tuusulan kunta työnantajana kilpailuttaa työntekijöilleen ostamansa työterveyshuollon palvelun, on tarkoituksenmukaista valmistella palvelun ostaminen ja työterveyshuollon järjestämisvastuu yhtenäisenä kilpailutuskonaisuutena.

Lautakunnan toimivaltaan kuuluu päättäminen työterveyshuollon palvelujen järjestämisestä kunnan alueella ja kunnanhallituksen toimivaltaan kuuluu laakisääteisten työterveyshuollon palvelujen toteuttaminen kunnan työntekijöille. Lautakunnan tulee ottaa kantaa siihen, miten kunnan järjestämisvastuulla olevat työterveyshuollon palvelut järjestetään.

Valmistelija: Susanna Pitkänen, vs. johtajaylilääkäri, puh. 040 314 3601

Ehdotus	
Stj	Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää toteuttaa järjestämisvastuun jatkovalmisteluja vaihtoehtojen 2 ja 3 perusteella edellyttäen, että kunnanhallitus päättää kilpailuttaa kunnan työntekijöille ostamansa työterveyshuollon palvelut.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 444/28.11.2016 Kunnan järjestämisvastuuta ja kunnan henkilöstölle ostettavien työterveys- huollon palvelujen hankkimista on valmisteltu rinnakkain edellä kuvatulla tavalla, eli mahdollisuutena osallistua työterveyspalvelujen ulkoistamiseen ja hankintaan yhdessä Järvenpään kanssa tai tehdä palvelujen tuottamisessa yhteistyötä Nurmijärven kanssa. Edelleen vaihtoehtona on myös jatkaa palvelujen tuottamista omasta työterveyshuoltoyksiköstä 31.12.2018 saakka.

Tarkentavia neuvotteluja on jatkettu Nurmijärven liikelaitoksen johtajan Samuli Salanterän kanssa. Neuvottelujen perusteella on yhteistyölle nähty edellä vaihtoehdossa 2. kuvatut mahdollisuudet. Lisäksi kuntien näkemys työterveyshuollon palvelujen roolista työhyvinvoinnin edistämässä on yhteneväinen. Toisaalta on ilmeistä, että yhteisen työterveyshuollon toimijan (=yhtiöiden) perustaminen ja toiminnan tavoitteiden ja sisällön määrittäminen vaatii vielä selkeän työpanoksen ja osaamisen varmistamisen kummaltakin kunnalta.

Nurmijärven kunnanhallitus on käsitellyt asiaa ja on kiinnostunut yhteistyötä Tuusulan kanssa. Käytännössä mahdollinen yhteistyö tarkoittaisi yhteisten yhtiöiden perustamista ja niiden pääomittamista: A. kuntien henkilöstön työterveyspalvelujen kokonaisuus (ns. inhouse -yhtiö) sekä B. yrityksille järjestettävät lakisääteiset työterveyspalvelut sisältäen myös sairaanhoidon.

Kunnan henkilöstölle annettavien työterveyspalvelujen ulkoistaminen ja hankinnan kilpailuttaminen yhdessä Järvenpään kanssa tarkoittaisi edellä kohdassa 3. tarkoitettuja mahdollisuuksia ja uhkia. Yhteiskilpailutuksesta saatava volyyymiin perustuva hintaetu edellyttäisi yhteneväisiä kriteereitä kunnilta.

Sekä Nurmijärven kanssa tehtävä yhteistyö että ulkoistaminen tarkoittaisivat henkilöstön näkökulmasta liikkeen luovutus -periaatteen toteuttamista, eli henkilöstö siirtyisi uudelle toimijalle ns. vanhoina työntekijöinä.

Tällä hetkellä on nähtävissä, että Tuusulan kunta ei voi enää 31.12.2018 jälkeen jatkaa työterveyshuoltopalvelujen tuottamista omana toimintanaan. Joka tapauksessa yrityksille tuotettavista sairaanhoidon palveluista on luovuttava tai niiden tuottaminen on yhtiötettävä. Työterveyshuollon järjestäminen ja tuottaminen maakuntaudistukseen liittyen on vielä avoinna.

Tuusulan kunnan kannalta edellä mainituista vaihtoehtoista tarkoituksenmukaisin on käynnistää Nurmijärven kanssa valmistelu sekä kunnan henkilöstölle että yrityksille tarkoitettujen lakisääteisten työterveyspalvelujen ja sairaanhoidon järjestämiseksi ja ostamiseksi. Tällä vaihtoehdolla turvataan parhaiten hyvät vaikutusmahdollisuudet työterveyspalvelujen sisällön ja kustannusten hallintaan. Toisaalta tämä vaihtoehto edellyttää Tuusulan kunnalta suurempaa vastuuta ja työpanosta toiminnan käynnistämiseen ja kehittämiseen verrattuna ulkoistamisvaihtoehdossa.

Nurmijärven kanssa tapahtuva valmistelu voisi edetä siten, että päätökset yhteistyön sisällöstä ja konkreettisista toimenpiteistä, mm. yhtiöiden perustaminen, tuotaisiin kunnanhallituksen ja lautakunnan päätettäväksi keväällä 2017. Yhteinen toiminta voisi käynnistyä syksyllä 2017.

Kunnanhallituksen toimivaltaan kuuluu päättää kunnan henkilöstön työterveyspalvelujen ostamisesta.

Lisätiedot: Harri Lipasti, p. 040 3143003

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- että Tuusulan kunta ryhtyy valmistelemaan Nurmijärven kunnan kanssa kunnan henkilöstön työterveyspalvelujen ostamista yhteisen yhtiön kautta
- todeta, että kunnan järjestämisvastuu ja kunnan henkilöstön työterveyspalvelujen ostaminen valmistellaan yhtenä kokonaisuutena

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Harri Lipasti oli asiantuntijana kokouksessa.

Soteltk § 20/22.3.2017

Nurmijärvi ja Tuusula ovat käynnistäneet selvityksen työterveys huollon toimintojen yhdistämisestä. Tuusulan kunnanhallitus käsitteli asiaa 28.11.2016 § 444 ja Nurmijärven kunnanhallitus 12.12.2016 § 322.

Valmistelusta on vastannut ohjausryhmä, projektiryhmä ja sen kuusi eri alaryhmää. Selvitystä tukemaan on lisäksi hankittu asiantuntijapalvelua BDO-yhtiöltä.

Tavoitteena on selvittää mahdollisuudet järjestää ja tuottaa yhdessä Tuusulan työterveyshuollon ja Nurmijärven Työterveys -liikelaitoksen nykyään tuottamat palvelut kuntien omistaman yhteisyhtiön tai yhteisyhtiöiden kautta.

Kunta- ja hankintalakien vaatimusten kannalta toimivimmaksi ratkaisuksi on arvioitu kahden osakeyhtiön mallia. Näistä toinen olisi ns. inhouse - osakeyhtiö, joka tuottaisi työterveyspalveluja kuntakonsernille (Työterveyskuntayhtiö) ja toinen tuottaisi kuntien järjestämistä vastaavalla olevaa työterveyshuoltoa sekä markkinaehtoista työterveyden sairaanhoitoa ulkopuolisille yrityksille ja yhteisöille (Työterveys Oy). Nämä yhtiöt voivat hankintalain sallimissa puitteissa tehdä keskenään asiantuntijapalvelujen alihankintaa. Tavoitteena on yhtiöiden toiminnan käynnistyminen 1.9.2017.

Työterveyspalveluja on tarkoitus tuottaa tasoltaan samankaltaisina seuraavissa toimipisteissä: Klaukkala, Kirkonkylä ja Hyrylä. Lisäksi vastaanottoa on Jokelassa ja Kellokoskella sekä tarvittavilla työpaikoilla vastaavilla työpaikoilla. Soveltuvien toimitilojen kartoitus on menneillään.

Ohjausryhmässä 8.3.2017 käydyn keskustelun pohjalta kuntien omistusosuudet olisivat Työterveyskuntayhtiössä Tuusula 45 % ja Nurmijärvi 55 % ja markkinoilla toimivassa Työterveys Oy:ssä Tuusula 40 % ja Nurmijärvi 60 %. Molemmat yhtiöt kuuluvat suoraan Nurmijärven ja Tuusulan kuntien omistajaohjauksen alle ja osakkeenomistaja käyttää päätösvaltaansa yhtiökokouksissa. Erillisessä osakassopimuksessa tullaan sopimaan osakkaiden keskinäisistä suhteista ja sovitaan esimerkiksi yhtiöiden hallinnosta, rahoituksesta, strategiasta sekä osakkuudesta luopumisesta ja päätöksen teosta sekä keskeisistä yhtiön tai omistajan toimintaan vaikuttavien asioiden yksimielisyysvaatimuksesta.

Yhtiöiden oma pääoma muodostuu perustamisen yhteydessä kuntien sijoittamasta omasta pääomasta. Toimintaan liittyvä käyttöomaisuus (Nurmijärvi 10 000 euroa ja Tuusula 5 000 euroa) luovutetaan yhtiölle kaupalla tai apportina. Kunnille palveluita tuottavan yhtiön (Työterveyskuntayhtiö) osalta tarvittava pääomitus operatiivista toimintaa varten on 490 000 euroa sekä aloituskustannuksiin 60 000 euroa, yhteensä 550 000 euroa, josta Nurmijärven osuus 55 % (302 500 euroa) ja Tuusulan osuus 45 % (247 500 euroa). Järjestämistä vastaavayhtiön (Työterveys Oy) osalta tarvittava pääomitus operatiivista toimintaa varten on 360 000 euroa sekä aloituskustannuksiin 40 000 euroa, yhteensä 400 000 euroa, josta Nurmijärven osuus 60 % (240 000 euroa) ja Tuusulan osuus 40 % (160 000 euroa).

Nurmijärven 28.9.2016 perustamaa Nurmijärven Työterveys Oy:tä on tarkoitus hyödyntää muuttamalla sen nimi ja yhtiöjärjestys ym. järjestämistä vastaavalla toimivan yhtiön (Työterveys Oy) tarpeita vastaavaksi. Nurmijärvi on jo sijoittanut tähän yhtiöön 2500 euron minimipääoman lisäksi omina varoina 250 000 euroa, mikä huomioidaan rahoitusjärjestelyissä

Toimintojen yhdistämisellä ei ole merkittävää vaikutusta kuntatyönantajaa palvelevan henkilöstön määrään. Toimintojen yhdistäminen täyttää liikkeenluovutuksen edellytyksen ja asia on käsiteltävä ennen päätöksiä yhteistoimintamenettelyssä.

Tuusulan työterveyshuollon henkilökunta on osallistunut hankkeen valmisteluun.

Lisätiedot: Pirjo Vainio, puh. 040 314 4401, Susanna Pitkänen, puh. 040 314 3601, Harri Lipasti 040 314 3003, Samuli Salanterä 040 317 4337.

Ehdotus
Stj

Sosiaali- ja terveyslautakunta

- hyväksyy periaatepäätöksen omalta osaltaan Nurmijärven ja Tuusulan yhteisomistukseen tulevan Työterveyskuntayhtiön ja Työterveys Oy:n perustamisesta.
- päättää, että yhtiöiden perustamiseen liittyvät perustamispäätökset, rahoitukseen liittyvät päätökset, liikkeenluovutussopimukset ja muut asiakirjat valmistellaan kunnanhallitukseen siten, että asia voidaan käsitellä viimeistään toukokuun valtuustossa
- merkitsee tiedoksi asiatekstissä mainitut yhtiöiden rahoitusratkaisut
- valtuuttaa omalta osaltaan jatkamaan yhtiöiden perustamisen valmistelua

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 126/27.3.2017

Nurmijärvi ja Tuusula ovat edellä kuvatulla tavalla selvittäneet työterveyshuollon toimintojen yhdistämistä.

Nurmijärven kunnanhallitus on kokouksessaan 20.3.2017 osaltaan tehnyt periaatepäätöksen yhteisyhtiöiden perustamisesta ja päättänyt jatkovalmistelusta niin, että yhtiöiden perustamiseen liittyvät perustamispäätökset, rahoitukseen liittyvät päätökset, liikkeenluovutussopimukset ja muut asiakirjat valmistellaan kunnanhallitukseen siten, että asia voidaan käsitellä viimeistään toukokuun valtuustossa.

Tuusulan kunnan työterveyshuollon henkilöstö on osallistunut yhteishankkeen valmisteluun. Erilliset yhteistoimintaneuvottelut käydään henkilöstön kanssa ennen päätöksentekoa.

Kunnanhallituksen toimivaltaan kuuluu päättää kunnan henkilöstön työterveyspalvelujen ostamisesta sekä tehdä ehdotus valtuustolle valmistelussa olevien yhtiöiden perustamisesta ja määrärahan osoittamisesta yhtiöittämissen toteuttamiselle.

Lisätiedot: Harri Lipasti, p. 040 3143003

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä periaatepäätöksen omalta osaltaan Nurmijärven ja Tuusulan yhteisöomistukseen tulevan Työterveyskuntayhtiön ja Työterveys Oy:n perustamisesta
- päättää, että yhtiöiden perustamiseen liittyvät perustamispäätökset, rahoitukseen liittyvät päätökset, liikkeenluovutus sopimukset ja muut asiakirjat valmistellaan kunnanhallitukseen siten, että asia voidaan käsitellä viimeistään toukokuun valtuustossa
- merkitä tiedoksi asiategistissä mainitut yhtiöiden rahoitusratkaisut
- valtuuttaa omalta osaltaan jatkamaan yhtiöiden perustamisen valmistelua.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Johtajaylilääkäri Susanna Pitkänen, Nurmijärven Työterveysliikelaituksen johtaja Samuli Salanterä ja konsultti Alpo Ronkainen BDO:sta olivat asian tuntijoina kokouksessa.

ote
henkilöstöjohtaja

Dno KESH:119 /2017

127 § KANSALLINEN VETERAANIPÄIVÄ TUUSULASSA 27.4.2017

Khall § 127/27.3.2017 Vuonna 2017 vietetään Kansallista veteraanipäivää maassamme kolmattakymmenettäensimmäistä kertaa. Torstaina 27.4.2017 vietettävän Kansallisen veteraanipäivän tunnuksena on ”Kansallinen veteraanipäivä – Sinun veteraanipäiväsi”, ”Nationella veterandagen – Din veterandag”.

Tuusulassa veteraanipäivän vietosta vastaa kunta yhdessä Tuusulan seurakunnan ja Tuusulan Reserviupseerikerhon kanssa. Myös nuorten edustajat on otettu mukaan juhlapäivän viettoon Kansallisen veteraanipäivän valtakunnallisen päätoimikunnan suosituksen mukaisesti.

Kansallisen veteraanipäivän valtakunnallinen pääjuhla järjestetään tänä vuonna Lahdessa. Veteraanitoimikunta on kuitenkin päättänyt järjestämään juhlallisuudet edellisvuosien tapaan Tuusulassa ja samalla vietetään myös Tuusulan Sotaveteraanit ry:n 50-vuotisjuhlaa.

Juhlapäivän ohjelma Rykmentinpuiston ruokalassa muodostuu seuraavista tapahtumista:

- klo 11.00 Kenttähartaus, kirkkoherra Ulla Rosenqvist
Seppelation lähettäminen Tuusulan kirkkopuistoon ja Kellokosken sankariristille
Tervetulo puhe, kansanedustaja Antti Kaikkonen
Juhlalounas
Musiikkiesityksiä
Huomioimiset
Nuorten puhe
Tuusulan Sotaveteraanit ry:n edustajan puhe ja yhdistyksen historiikki
n. klo 13.30 Tilaisuus päättyy

Kenttähartauden päätteeksi lähetetään veteraanien toivomuksesta Tuusulan kirkkopuiston sankarihaudalle ja Kellokosken sankariristille reserviläisjärjestöjen edustajista koostuva seppelation. Seppelation siirtyy Tuusulan Kirkkomaalle ja Kellokoskelle juhlan jälkeen eli Kellokoskella sepeleenlasku sankariristille tapahtuu n. klo 14.15. Tuusulan kirkkopuistossa lasketaan kunnan, seurakunnan ja reserviläisjärjestöjen yhteinen seppelation, nuorten seppelation sekä veteraanien seppelation Pro Patria -muistomerkillä ja kukkalaite nimikirjalle. Kellokosken sankariristille lasketaan kunnan, seurakunnan ja reserviläisjärjestöjen yhteinen seppelation.

Lisätiedot: konsernipalvelujen sihteeri, veteraanitoimikunnan sihteeri Hille Vihertie p. 040 314 3053

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää

- nimetä kunnan edustajan, kansanedustaja Antti Kaikkosen tervetulo puheen pitäjäksi juhlahouaalle varuskuntaan
- luovuttaa veteraanijärjestöjen nimeämille veteraanityössä ansi-
oituneille henkilöille Pro Patria -mitalit, jotka luovutetaan juh-
lalouaan yhteydessä.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- nimetä tervetulo puheen pitäjäksi juhlahouaalle varuskuntaan
Jussi Salosen
- luovuttaa veteraanijärjestöjen nimeämille veteraanityössä ansi-
oituneille henkilöille Pro Patria -mitalit, jotka luovutetaan juh-
lalouaan yhteydessä.

ote

Salonen Jussi
Kaikkonen Antti
veteraanitmk/Vihertie
nuorisovaltuusto/Sund

Dno KAAV:609 /2016

128 § TUUSULAN KUNNAN PYSÄKÖINTIPOLITIikka

Kuntakehityslautakunta	§ 20	15.2.2017
Kuntakehityslautakunta	§ 34	1.3.2017
Tekninen lautakunta	§ 34	21.3.2017

Kkl § 20/15.2.2017

Kuntakehityksen ja tekniikan toimialalla on laadittu Tuusulan kunnan kattavaa pysäköintipolitiikkaa. Työ on laadittu syksyn 2016 aikana ja se on valmistunut joulukuussa 2016. Työ tehtiin konsultin avustamana ja työhön osallistui kunnan edustajia kaavoituksesta, yhdyskuntatekniikan suunnittelusta ja elinkeinopalveluista.

Pysäköintipolitiikan linjaaminen on ollut kuntastrategiassa vuoden 2016 toimenpiteenä. Kuntastrategian linjausten mukaisesti pysäköintipolitiikalla tavoitellaan linjattavaksi ratkaisuja, joilla varmistetaan helppokäyttöinen ja korkealaatuinen palvelu, pysäköintiratkaisujen vaikutusten ja kustannusten läpinäkyvyys sekä osaltaan edistetään kohtuuhintaisen asumisen toteutumista. Pysäköintipolitiikan tavoitteena on lisäksi tehostaa pysäköintipaikkojen käyttöä ja vaikuttaa ympäristön viihtyisyyteen.

Työssä on analysoitu pysäköinnin nykytilaa ja määritetty nykytilanteen vahvuuksia ja kehittämistarpeita. Työssä on käyty läpi myös kunnan pysäköintinormin tilanne sekä liityntäpysäköintijärjestelyt. Työn yhteydessä toteutettiin karttapohjainen kysely, jolla selvitettiin asukkaiden ja Tuusulassa asioivien sekä yrittäjien näkemyksiä pysäköinnin nykytilasta ja kehittämistarpeista. Edellisiin perustuen työssä on määritetty pysäköinnin tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet.

Pysäköintipolitiikkatyön ensimmäisessä vaiheessa asetettiin pysäköinnin yleisiksi tavoitteiksi:

- pysäköintiratkaisut ovat tarvelähtöisesti toteutettuja,
- pysäköintiratkaisut ovat kustannustehokkaita ja pysäköintipaikkojen käyttöaste on hyvä,
- pyöräpysäköintiä ja liityntäpysäköintiä edistetään
- pysäköintiratkaisut tukevat elinkeinoelämän kilpailukykyä sekä
- pysäköintiratkaisut mukautuvat uudis- ja täydennysrakentamisen tarpeisiin keskuksissa ja taajamissa.

Työssä on tavoitteiden ja nykytilanteen analysoinnin sekä kyselyn pohjalta määritetty asiantuntijatyönä vertailukohteita hyödyntäen pysäköinnin toimenpiteitä Tuusulassa vuosille 2017-2021. Toimenpiteiden määrittelyssä on hyödynnetty muissa kaupungeissa laadittuja pysäköintistrategioita ja sovitettu niiden pohjalta yleisiä linjauksia Tuusulan toimintaympäristöön. Näiden toimenpiteiden yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla ja toteutuksella pyritään asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen ja nykytilanteen ongelmakohtien

korjaamiseen. Tässä työssä pysäköinnin kehittämistoimenpiteet on pääpiirteissään aikataulutettu seuraaville viidelle vuodelle ja ne ovat:

- Yhdenmukaisten pysäköintijärjestelyjen peruseriaatteiden linjaaminen eri alueille (keskustat, asuinalueet, työpaikka-alueet) erityisesti vieras- ja asiointipysäköinnin järjestämisen osalta
- Keskustojen yleisen pysäköinnin aikarajoitusten suunnittelu pysäköintipaikkojen tarkoituksenmukaisen käytön ja paikkojen kiertonopeuden ja käytettävyyden turvaamiseksi sekä pysäköintikiekon käyttöönotto
- Kunnallisen pysäköinninvalvonnan käyttöönoton kunnat strategian vuositavoitteen mukaisesti, jotta aikarajoituksilla ja yleisillä periaatteilla tavoitellut vaikutukset on mahdollista saavuttaa
- Pysäköinnin digitaalisten palveluiden kehittäminen ja vaiheittainen toteuttaminen
- Varautuminen pysäköintinormin tarkistamiseen nykyisen normin käytöstä saatavien kokemusten sekä kerättävän seuranta-tiedon perusteella
- Vuorottaispysäköinnin hyödyntämismahdollisuuksien tutkiminen kaavoitus- ja rakennushankkeiden suunnittelun yhteydessä
- Liityntäpysäköinnin kehittäminen ja pyörä- ja autoliityntäpysäköintipaikkojen sijoittamisen ja paikkamäärien suunnittelu Helsingin seudun liityntäpysäköinnin toimenpideohjelman mukaisesti
- Pysäköintimäärien ja pysäköintiolojen muutoksen sekä pysäköintitarpeen ja toimenpiteiden vaikutusten systemaattinen ja säännöllinen seuranta.

Laadittu Tuusulan kunnan pysäköintipolitiikka on liitteenä ja se esitellään lautakunnan kokouksessa.

Pysäköintipolitiikka -selvityksessä linjattujen pysäköinnin kehittämistoimenpiteiden perusteella on seuraavaksi kuntakehityksen ja tekniikan toimialalla tarkoitus laatia selvityksessä kuvattua yksityiskohtaisempi toimenpidesuunnitelma toimenpiteiden konkretisoimiseksi ja jalkauttamiseksi. Tämä suunnitelma viedään valmistuttuaan erikseen tekniseen lautakuntaan käsiteltäväksi.

Lisätiedot: suunnitteluinsinööri Heikki Väänänen, p. 040 314 3522 ja liikenneinsinööri Jukka-Matti Laakso, p. 040 314 3569.

Liitteenä:

- Tuusulan kunnan pysäköintipolitiikka

Ehdotus
kp

Kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä omalta osaltaan laaditun pysäköintipolitiikkaselvityksen
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

KUNNANHALLITUS päättää

- hyväksyä laaditun pysäköintipolitiikkaselvityksen
- käynnistää pysäköinninvalvonnan käyttöönoton valmistelun tavoitteena, että kunnallinen pysäköinninvalvonta on täysimääräisesti toiminnassa vuoden 2018 alussa
- käynnistää Hyrylän keskusta-alueelle sijoitettavan julkisten palveluiden ja muun yleisen pysäköinnin sekä asumisen käyttöön rakennettavan pysäköintilaitoksen sijoittumis- ja toteutus-suunnittelun

Päätös

Asian käsittely siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

Kkl § 34/1.3.2017

Ehdotus
kp

Kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä omalta osaltaan laaditun pysäköintipolitiikkaselvityksen
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

KUNNANHALLITUS päättää

- hyväksyä laaditun pysäköintipolitiikkaselvityksen
- käynnistää pysäköinninvalvonnan käyttöönoton valmistelun tavoitteena, että kunnallinen pysäköinninvalvonta on täysimääräisesti toiminnassa vuoden 2018 alussa
- käynnistää Hyrylän keskusta-alueelle sijoitettavan julkisten palveluiden ja muun yleisen pysäköinnin sekä asumisen käyttöön rakennettavan pysäköintilaitoksen sijoittumis- ja toteutus-suunnittelun

---

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Liisa Sorri esitti, että kunta käynnistää kunnallisen pysäköintivalvonnan käyttöönoton vuonna 2017 tavoitteena, että kunnallinen pysäköinninvalvonta on täysimääräisesti toiminnassa vuoden 2018 alussa.

Kuntakehityslautakunta hyväksyi Sorrin muutosesityksen yksimielisesti.

Päätös Kuntakehityslautakunta päätti

- hyväksyä omalta osaltaan laaditun pysäköintipolitiikkaselvityksen
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

KUNNANHALLITUS päättää

- hyväksyä laaditun pysäköintipolitiikkaselvityksen
- käynnistää pysäköinninvalvonnan käyttöönoton v. 2017 tavoitteena, että kunnallinen pysäköinninvalvonta on täysimääräisesti toiminnassa vuoden 2018 alussa
- käynnistää Hyrylän keskusta-alueelle sijoitettavan julkisten palveluiden ja muun yleisen pysäköinnin sekä asumisen käyttöön rakennettavan pysäköintilaitoksen sijoittumis- ja toteutus suunnittelun

Merkittiin, että jäsen Antti Seppälä poistui ja varajäsen Lars Winqvist saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.55.

TL § 34/21.3.2017

Tuusulan pysäköintipolitiikkaselvityksessä esitetyt toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää vielä tarkempaa yksityiskohtien suunnittelua ja aikataulutamista. Kunnallistekniikan suunnittelussa on laadittu yleisen pysäköinnin kehittämistoimenpiteiden osalta tarkentava toimenpide- ja aikataululuonnos vuosille 2017–2018, joka on lisätty asian liitteeksi. Toimenpide- ja aikataululuonnos esitellään kokouksessa.

Lisätiedot: suunnitteluinsinööri Heikki Väänänen, p. 040 314 3522 ja liikenneinsinööri Jukka-Matti Laakso, p. 040 314 3569.

Liitteenä:

- pysäköintipolitiikka
- pysäköinnin toimenpide- ja aikataululuonnos 2017–2018

Ehdotus
Ytp

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä omalta osaltaan laaditun pysäköintipolitiikkaselvityksen
- hyväksyä yhdyskuntatekniikan tulosaluetta koskevan yleisen pysäköinnin kehittämisen toimenpide- ja aikataulukuvauksen vuosille 2017–2018
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

KUNNANHALLITUS päättää

- hyväksyä laaditun pysäköintipolitiikkaselvityksen
- käynnistää pysäköinninvalvonnan käyttöönoton valmistelun tavoitteena, että kunnallinen pysäköinninvalvonta on täysimääräisesti toiminnassa vuoden 2018 alussa
- käynnistää Hyrylän keskusta-alueelle sijoitettavan julkisten palveluiden ja muun yleisen pysäköinnin sekä asumisen käyttöön rakennettavan pysäköintilaitoksen sijoittumis- ja toteutus-suunnittelun
- käynnistää yleistä pysäköintiä palvelevan laitospysäköinnin operoinnin toteutuksen suunnittelun.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, liikenneinsinööri Jukka-Matti Laakso esitti, että tekninen lautakunta päättää, että otetaan pysäköintikiikko käyttöön kunnan alueella. Jäsen Sari Vilén esitti, että pysäköinninvalvontaa ei tule aloittaa ennen kuin työpaikka/terveyskeskus paikat on merkitty riittävän selkeästi. Jäsen Jorma Sulander esitti, että uusi lautakunta perustaa työryhmän, joka selvittää pysäköintimerkkien ja -paikkojen tilanteen ennen täysimääräisen pysäköinninvalvonnan aloittamista.

Tekninen lautakunta hyväksyi lisäysesitykset yksimielisesti.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- hyväksyä omalta osaltaan laaditun pysäköintipolitiikkaselvityksen
- hyväksyä yhdyskuntatekniikan tulosaluetta koskevan yleisen pysäköinnin kehittämisen toimenpide- ja aikataulukuvauksen vuosille 2017–2018

ottaa pysäköintikiekon käyttöön kunnan alueella

että pysäköinninvalvontaa täysimääräisenä ei tule aloittaa ennen kuin työpaikka/terveyskeskus paikat on merkitty riittävän selkeästi

että uusi lautakunta perustaa työryhmän joka selvittää pysäköintimerkkien ja -paikkojen tilanteen ennen täysimääräisen pysäköinninvalvonnan aloittamista

- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

KUNNANHALLITUS päättää

- hyväksyä laaditun pysäköintipolitiikkaselvityksen
- käynnistää pysäköinninvalvonnan käyttöönoton valmistelun tavoitteena, että kunnallinen pysäköinninvalvonta on täysimääräisesti toiminnassa vuoden 2018 alussa
- käynnistää Hyrylän keskusta-alueelle sijoitettavan julkisten palveluiden ja muun yleisen pysäköinnin sekä asumisen käyttöön rakennettavan pysäköintilaitoksen sijoittumis- ja toteutus-suunnittelun
- käynnistää yleistä pysäköintiä palvelevan laitospysäköinnin operoinnin toteutuksen suunnittelun.

Khall § 128/27.3.2017

Liite nro 128

Ehdotus
Kkj

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä laaditun pysäköintipolitiikkaselvityksen
- käynnistää pysäköinninvalvonnan käyttöönoton valmistelun tavoitteena, että kunnallinen pysäköinninvalvonta on täysimääräisesti toiminnassa vuoden 2018 alussa
- käynnistää Hyrylän keskusta-alueelle sijoitettavan julkisten palveluiden ja muun yleisen pysäköinnin sekä asumisen käyttöön rakennettavan pysäköintilaitoksen sijoittumis- ja toteutus-suunnittelun
- käynnistää yleistä pysäköintiä palvelevan laitospysäköinnin operoinnin toteutuksen suunnittelun.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Ilkka Seppälä esitti päätösesitykseen seuraavaa lisäystä:

”– selvitetään perusteellisesti entisen S-Marketin 110 autoparkkitilan käyttöönotto”

Seppälän esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä laaditun pysäköintipoliittiselvityksen
- käynnistää pysäköinninvalvonnan käyttöönoton valmistelun tavoitteena, että se aloitetaan vuonna 2017 ja että se on soveltuvilla alueilla toiminnassa vuoden 2018 alussa
- käynnistää Hyrylän keskusta-alueelle sijoitettavan julkisten palveluiden ja muun yleisen pysäköinnin sekä asumisen käyttöön rakennettavan pysäköintilaitoksen sijoittumis- ja toteutus suunnittelun
- käynnistää yleistä pysäköintiä palvelevan laitospysäköinnin operoinnin toteutuksen suunnittelun.

Heikki Väänänen oli asiantuntijana kokouksessa.

ote
kaavoitus
kuntakehityslautakunta
tekninen lautakunta

Dno TILA:193 /2017

129 § PRIJUUTTI, TOIMINTA- JA KUNNOSTUSSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Tekninen lautakunta § 36 21.3.2017

TL § 36/21.3.2017

Prijuutti-nimellä kutsuttu rakennus, keskisen Uudenmaan ensimmäinen kauppa, sijaitsee Hyrylän keskustan lähituntumassa nykyisen Tuusulan väylän varrella. Kiinteistön, Rauhalinna 858-401-11-6, omistaa Tuusulan kunta ja sitä hallinnoin Tuusulan tilakeskus. Kiinteistössä jäljellä oleva hirsirakennus Prijuutti on ollut pitkään tyhjillään, mikä on aiheuttanut ja aiheuttaa, rakennuksen rappeutumista kiihtyvällä tahdilla. Rakennuksen kerrosala on noin 180 m². Piha-alueelta on purettu tai muutoin hävitetty vaja-, aitta-, sauna- yms. rakennukset (noin 1-3 kpl). Rakennukselle on pitkään etsitty käyttö-tarkoitusta ja/tai realisointia.

Kierrätystehdas ry ja Työttömien ay-järjestö TATSI ry lähestyivät kuntaa tekemällä kiinteistölle suunnitteluvarauksen vuonna 2016, mikä jälkeen Tuusulan kunnan viranhaltijat – tilakeskus, kaavoitus ja elinkeino/työllistäminen - ovat käyneet asianomaisten tahojen kanssa yhteistyöneuvotteluja. Näiden neuvottelujen perusteella on päädytty ehdottamaan seuraavaa toiminta- ja peruskorjaussuunnitelmaa:

Toimintasuunnitelma

Prijuutin rakennuksessa ja piha-alueilla järjestetään TATSI ry:n koordinoimana projektitoimintaa kunnan asukkaille ja työttömille. TATSI ry:llä on kokemusta ja näyttöä työttömien työllistämisen- ja kouluttautumishankkeista, yhteisöllisen ja asukastoiminnan koordinoinnista, viestinnästä ja rahoituksen suunnittelusta sekä seurannasta yhteistyössä julkisen sektorin kanssa. Toiminnalle on haettu EU-tukea ja siinä voidaan hyödyntää Tuusulan kunnan työllistämisen kuntalisiä (yht. max. 5.000,00 €/hlö). Myös Rakennusliitto ry on osoittanut kiinnostusta työllistämishanketta kohtaan, mikä onkin ymmärrettävää puurakentamisen uuden nousun myötä ja vanhojen kirvesmiesten osaamisen ollessa vaarassa kadota. Samoin yhteistyötä tullaan tekemään Keudan kanssa esimerkiksi antamalla perinnerakentamisesta kiinnostuneille rakennusalan perustutkinto-opiskelijoille mahdollisuus tehdä Prijuutista näyttötyö. Näin edistetään rakennusalan osaamisen säilymistä Tuusulassa.

Työllisyyteen liittyvä kunnostus- ja korjaustoiminta ajoittuu hankkeessa pääasiallisesti vuosille 2017–2018, minkä jälkeen toiminta painottuu yhteisöllisen toiminnan pyörittämiseen. Tavoitteena tulee olemaan toiminnan omavaraisuus mm. järjestämällä tapahtumia, työpajoja ja kursseja sekä perustamalla kiinteistöön avoin käsityöversta.

– Katso Leader hakemus 7.3.2017 / Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistys - TATSI ry (liite 1)

- Katso työllisyystoiminnan selvitys / Laura Smolander, Tuusulan kunta (liite 2)

Rakennuksen peruskorjaus

Prijuutin hirsisen päärakennuksen (rakennettu 1855–56) peruskorjauksen koordinoi Kierrätystehdas ry. Tuusulan kunnan tilakeskus osallistuu omistajaroolissa työmaavalvontaan ja asiantuntijaneuvontaan niiltä osin kuin omistajan edunvalvonta edellyttää. Kierrätystehdas ry on tutustunut kohteeseen ja tehnyt siitä peruskorjaussuunnitelman kustannusarvioineen ja aikatauluineen, joka on käyty läpi tilakeskuksen kanssa. Kunnan omistama, tyhjillään oleva hirsinen Bomba-aitta siirretään tontille, ja sinne sijoitetaan TATSI ry:n ja Kierrätystehdas ry:n toteuttamina wc- ja keittiötilat työmiesten ja kesäkahvilan käyttöä varten.

- Katso Bomba pohjaleikkaus ja rakennekuvia, 30.8.1983 (liite 3).

Toiminta- ja kunnostussuunnitelma sisältää myös piha-alueiden kohentamista uusimalla istutuksia ja karsimalla vesakkoja ja puustoa tarvittavassa määrin. Suunnitelmat ja toteutus tehdään yhteistyössä Tuusulan Teknisen toimen KETEK:n kanssa.

Korjaussuunnitelman kokonaiskustannusarvio on yhteensä 391.000,00 € josta toiminnan kustannukset ovat noin 100.000,00 € (ulkopuolinen rahoitus). Rakennusten korjauskustannukset noin 291.000,00 € josta Tuusulan kunnan osuus olisi 50.000,00 €/vuosi, yhteensä 150.000,00 € (alv 0 %) / 3 vuotta, sisältäen rakennustarvikkeita ostotositteiden perusteella sekä hankekoordinoinnin ja dokumentoinnin (= noin 1.000,00 €/kk) kustannuksia. Tämän lisäksi vuoden 2017 aikana tilakeskus vastaisi Riihikalliossa jääneen tyhjäksi ja purkuluvan saaneen Bomba-aitan siirrosta ja uudelleensijoittelusta Prijuutin tontille ja tonttiliittymien kunnostamisesta (arvio noin 20.000,00 €).

Kunnostushankkeen alustava aikataulu:

Vuosi 2017

- rahoituksen hankkiminen sekä yhteistyösopimus kunnan kanssa
- pihan raivausta ja siistimistä jatketaan huhtikuusta alkaen
- tarkennettu korjaussuunnitelma laaditaan ja kunnostustyöt aloitetaan
- kevyt siirtorakennus pihalle peruskorjauksen aikaiseksi varastoksi, toimistoksi ja sosiaalitoimikoksi (Riihikallion Bomba)
- kesäkahvila, talkoita ja tapahtumia ym. kesä-syyskuussa Suomi 100-vuotta tunnelmissa
- tarvittavat purkutyöt
- akuuttien lisävaurioiden estäminen ja vesikatteen korjaus

Vuosi 2018

- kunnostusta jatketaan suunnitelmien mukaisesti
- ainakin osa tiloista jo jossain käytössä
- hirsivaurioiden ja muiden runkovaurioiden korjaus

Vuosi 2019

- kunnostusta jatketaan suunnitelmien mukaisesti
- siirrytään sisätiloihin
- rakennuksen sähköitys ja mahdolliset vesi ja viemäriiliitännät

Vuosi 2020

- kaikki tilat käytössä
- sisätilojen viimeistelytyötä, kuten listoitusta, maalausta
- toimintojen testausta ja palautteen keruuta

Tarkemmin ohessa Kierrätys ry:n hankesuunnitelma: *Prijuutti - Yhteisöllinen työtila ja korjausrakentamiskeskus Tuusulassa.*

- Katso Prijuutti hankesuunnitelma 6.3.2017 (liite 4)

Rakennuksen monivaiheisesta historiasta liitteenä Matias Korkiavuoren ”*Prijuutti-keltaisen talon monet vaiheet*”-historiikki.

- Katso Prijuutti historiikki, Matias Korkiavuori, 2011 (liite 5)

Kaavatilanne, vuokraus

Voimassa olevien kaavamääräysten mukaan rakennus sijaitsee yleisten rakennusten korttelialueella. Nyt ehdotettu toiminta- ja peruskorjaushanke soveltuu olemassa olevaan kaavaan eikä siis edellytä kaavamuutosta. Piharakennusten rakentaminen sen sijaan edellyttää rakennuslupaa ja tontin käyttösuunnitelmaa (asemapiirros). Tontille olisi tarkoitus siirtää Riihikalliosta kunnan omistama, tyhjäksi jäänyt hirsiaitta, johon sijoitettaisiin toiminnan edellyttämät sosiaalitalat.

- Katso TuuGis tonttikarttaote ja lvi-linjaus (liite 6)

Kiinteistön omistaa Tuusulan kunta, joka jatkaa omistajana ja vuokranantajana. Nimellisen vuokrauksen kohteena on kunnostettava Prijuutin päärakennus ja Bomba-aitta piha-alueiden käyttöoikeudella. tilakeskus ja Kierrätystehdas ry tekevät päävuokralaissopimuksen, jossa määritellään tarkemmin yhteistyö, lisä- ja muutostöistä sopiminen, rakennuksen ja piha-alueiden kunnostuksesta vastaaminen, työmaa-aikainen vesi ja sähkö ja jätemaksut yms.

Vuokra-aika olisi 2017–2019, varsinainen peruskorjaus- ja piha-alueiden kunnostusjakso, minkä jälkeen seuraavat 5 vuotta toiminnan järjestämistä, jotta saavutetaan aikajänne vuoteen 2024 toimintatukien edellyttämällä tavalla.

Hanke noudattaa Tuusulan kunnan arvoja, erityisesti palveluhenkisyttä, kestävästä kehittymistä ja kehitys-myönteisyyttä. Hanke sopii myönteisesti Suomi 100-vuotta Tuusulassa juhlinnan osaksi.

Lisätiedot: tilakeskuksen päällikkö Ritva Lappalainen, p. 040 314 3550

Liitteenä:

- Prijuutti Leader hakemus 7.3.2017 (liite 1)
- Prijuutti työllisyystoiminnan selvitys, Smolander Laura (liite 2)
- Bomba pohjaleikkaus ja rakennekuvia, 30.8.1983 (liite 3)
- Prijuutti hankesuunnitelma 6.3.2017 (liite 4)
- Prijuutti historiikki, Matias Korkiavuori, 2011 (liite 5)
- TuuGis tonttikarttaote ja lvi-linjaus (liite 6)

Ehdotus
Tp

Tekninen lautakunta päättää

- omalta osaltaan hyväksyä Prijuutin toiminta- ja kunnostussuunnitelman
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa
- esittää kunnanhallitukselle, että

KUNNANHALLITUS päättää

- hyväksyä Prijuutin toiminta- ja kunnostussuunnitelman
- valtuuttaa tilakeskuksen päällikön tekemään vuokrasopimuksen edellä mainituin ehdoin Kierrätystehdas ry:n kanssa
- valtuuttaa kunnan työllisyystuen kohdentamisen Prijuutti-hankkeen toteuttamiseen esitettyssä määrin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Jukka-Matti Laakso poistui klo 18.50 tämän asian käsittelyn jälkeen.

Khall § 129/27.3.2017 Liite nro 129

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä Prijuutin toiminta- ja kunnostussuunnitelman
- valtuuttaa tilakeskuksen päällikön tekemään vuokrasopimuksen edellä mainituin ehdoin Kierrätystehdas ry:n kanssa
- valtuuttaa kunnan työllisyystuen kohdentamisen Prijuutti-hankkeen toteuttamiseen esitetystä määrin.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Ari Nyman Ilkka Seppälän kannattamana esitti, että esitys hylätään.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat Nymanin tekemää hylkäysesitystä, äänestävät ”ei”.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 jaa-ääntä (Friman, Heinänen, Heiskanen, HUUHTANEN, Sorri ja Kervinen), 2 ei-ääntä (Nyman ja Seppälä) ja 3 äänesti tyhjää (Mäensivu, Kuusisto ja Sjöblom). Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus tuli kunnanhallituksen päätökseksi äänin 6–2, 3 tyhjää.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä Prijuutin toiminta- ja kunnostussuunnitelman
- valtuuttaa tilakeskuksen päällikön tekemään vuokrasopimuksen edellä mainituin ehdoin Kierrätystehdas ry:n kanssa
- valtuuttaa kunnan työllisyystuen kohdentamisen Prijuutti-hankkeen toteuttamiseen esitetystä määrin.

Nyman ja Seppälä ilmoittivat päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:
”Kyseinen rakennus sijaitsee aivan Tuusulan moottoriliikennetien varrella eikä sovellu suunniteltuun käyttöön. Paras ratkaisu on rakennuksen purkaminen.”

Ritva Lappalainen, Marko Kauppinen ja Kierrätystehdas ry:n toiminnanjohtaja Lauri Helle olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Dno KESH:62 /2017

130 § TUUSULANJÄRVEÄ YHDESSÄ, ALOITE

Valtuusto	§ 14	23.01.2017
Kuntakehityslautakunta	§ 14	15.2.2017
Kuntakehityslautakunta	§33	1.3.2017
Tekninen lautakunta	§ 39	21.3.2017

Valt § 14/23.1.2017

Jussi Salonen esitti seuraavan hänen ja usean muun allekirjoittaman aloitteen:

”Tuusulanjärvi on Tuusulan vetovoiman rakentajana ylivertainen. Tuusulanjärven taiteilijayhdyskunta aloitti suomalaisen kulttuurin kukoistuksen runsas sata vuotta sitten. Tuusulanjärven kauniin luonnon ja kulttuuriperinnön päälle on hyvä rakentaa uutta ja arvostaa vanhaa, niin kulttuuria, ympäristöä kuin toimintaakin.

Koko tämän valtuustokauden ajan Tuusulanjärven roolia Tuusulan vetovoiman rakentajana on määrätietoisesti edistetty. Viimeksi joulukuussa Tuusulan kunnanvaltuuston hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2017 päätimme yhdeksi vuositavoitteeksi 2.2 Tuusulanjärvi vetovoiman rakentajana.

Samassa talousarviossa valtuusto varasi 200.000 euroa Tuusulanjärven eteläosan kunnostuksen suunnitteluun ja toteutukseen.

Kuntakehityslautakunta on toukokuussa 2016 pykäläasiana käsitellyt Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön lisäämistä. Tarkoituksena on virkistyskäytön lisäämisen lisäksi myös maisema-arvojen kohentaminen. Esittelytekstissä todetaan:

"Kun otetaan huomioon Hyrylän kehittämistarve, Tuusulanjärven alueen melko vahva identiteetti jo nykyisellään sekä järven vetovoima, kannattaa järven virkistyskäyttöön panostaa vahvasti. Panostukset lisäävät alueen vetovoimaisuutta, kasvua ja tuovat kunnalle sitä myöten myös tuloja – puhumattakaan olevien asukkaiden ekosysteemipalvelun tason noususta ja sitoutumisesta asuinympäristöönsä. Aukkaat viihtyvät paremmin alueella, jolla on loistavat virkistysmahdollisuudet. Järven ranta on perinteisesti ollut suomalaisten suosikkialue viettää aikaa tai asua."

Uimarantaselvitys rantareitteineen on valmistunut juuri ennen joulua. Vuosikaudet kuntalaisia puhuttaneeseen Tuusulanjärven eteläpään ympäristöön tulee pian muutosta, kun puolentoista vuoden työn jälkeen, Natura-alueettakin koskettaneen toteutussuunnitelman valmistumisen myötä alueella on lainvoimainen maisematyölupa. Alueella on pidetty puistotalkoita, työssä auttoivat viime kesänä/syksynä myös maisemalampaat, jotka ilahduttivat myös kuntalaisia.

Valtuuston hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa Anttilan tilakeskus on yhtenä kaavoituksen kärkihankkeena. Järven itäpuolella on alkanut Tuuskodon alueen asemakaavoitus. Tyhjentynyt Tuuskoto tarjoaa oivalliset mahdollisuudet väliaikaiskäyttöön, kuntalaisten yhteiseen toimintaan. Ensimmäisiä ehdotuksia on jo tullutkin mm. Tuusulan Naisyrittäjiltä ja taideyhteisöiltä.

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden teema on Yhdessä. Samalla tavalla – yhdessä – tuusulalaiset haluavat olla Tuusulanjärveä ympäristöineen kehittämässä. Parhaiten tämä onnistuu ja myös tehostuu, kun kuntalaiset otetaan mukaan tähän työhön.

Ehdotamme,

että tämän onnistumiseksi pikaisesti valmistellaan ja toimeenpannaan organisointi, jossa kuntalaiset, yhdistykset, yhteisöt ja muut sidosryhmät voivat kunnan työntekijöiden kanssa osallistua toimintaan. Uusia yhteistyön ja vuorovaikutuksen keinoja käyttämällä sitoutuminen syvenee, tekijöitä ja konkreettisia tuloksia saadaan aikaan niin pienissä kuin isommassakin asioissa – avoimesti, rohkeasti ja yhdessä tekemällä.”

Päätös

Aloite päätettiin lähettää kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Kkl § 14/15.2.2017

Tuusulanjärvi ympäristöineen on Tuusulan vetovoimaisimpia alueita. Uudenmaan maakuntajärven kuuluisat taiteilijahuvilat, museot, hotellit sekä ravintolat houkuttelevat kävijöitä sekä läheltä että kaukaa. Järven ympäristö on jopa 100 000 asukkaan aktiivisessa virkistyskäytössä. Myös Jokelan sekä Kellokosken valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt houkuttelevat kävijöitä luokseen.

Tuusulanjärven houkuttelevuutta voidaan huomattavasti kasvattaa lisäämällä olemassa olevien puistojen hoitotasoa, parantamalla järven saavutettavuutta sekä avaamalla järvinäkymiä siellä, missä se on mahdollista. Viheralueiden kehittäminen ja yhteyksien parantaminen lisää asumismukavuutta, nostaa alueen arvoa ja vahvistaa alueen identiteettiä. Tämä on havaittu myös monissa muissa kunnissa, joissa viheralueisiin satsaamisen on havaittu lisäävän turismia ja jopa muuttohalukkuutta.

Virkistyskäytön suunnitelmat etenevät toteutukseen

Virkistyskäytön tehostamiseksi on Tuusulassa laadittu lukuisia selvityksiä ja päätöksiä viime vuosien aikana. Tuusulanjärven virkistyskäytön lisäämistä koskeva yleissuunnitelma nostettiin uusimpaan kaavoitussuunnitelmaan kärkihankkeeksi. Keväällä 2016 kuntakehityslautakunta päätti toimista Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön lisäämiseksi sekä maisemien parantamiseksi. Samana vuonna valmistuivat Tuusulanjärven eteläosan toimenpidesuunnitelma sekä uimarantaselvitys, jossa uimarannan mahdollisuutta selvitettiin Tuuskodon tai kirkon viereen. Tuuskodon asemakaavaluonnos oli lop-

puvuonna 2016 nähtävillä ja hankkeesta on käynnistymässä kilpailutus. Kaavan palautteissa uimaranta nähtiin hyvänä vaihtoehtona alueelle.

Tuusulan valtuusto myönsi vuoden 2017 talousarviossa investointirahaa käytettäväksi 200 000 euroa Tuusulanjärven eteläosan kunnostuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Rahojen kustannuspaikka on teknisen lautakunnan alaisessa viheralueiden puistot ja leikkipaikat -laskentayksikössä. Lisäksi Viheralueet sai 50 000 euroa Tuusulanjärven eteläosan, Tuusulanjoen, Rusutjärven, Jokelan lampien ja Kellokosken Keravanjoen ympäristö- ja kunnossapitotöihin.

Seuraavissa kappaleissa on lueteltu osa-alueittain tehdyt suunnitelmat tai toimenpiteet sekä esitys toimenpiteistä tai tavoitteista, joilla virkistysmahdollisuuksia ja houkuttelevuutta voidaan parantaa. Toimenpiteet on laadittu yhteistyössä teknisen lautakunnan alaisen yhdyskuntatekniikan tulosalueen kanssa. Esitetyt suunnitelmat ja toimenpiteet eivät sisälly teknisen lautakunnan tammikuussa 2017 hyväksymään investointiohjelmaan. Viherrakentamisen painopiste on investointiohjelman mukaan Jokelan Peltokaarella ja erityisesti Puustellinmetsässä. Nämä kohteet sitovat laajuutensa vuoksi runsaasti henkilöresursseja.

Jäljempänä esitettävät kohteet pyritään toteuttamaan myönnettyjen lisämäärärahojen puitteissa ja mahdollisuuksien mukaan vuoden 2017 aikana. Myönnetty investointimääräraha 200 000 euroa ei kuitenkaan riitä kaikkien kohteiden toteuttamiseen, mutta hankkeiden suunnittelu saadaan vireille. Aikataulutuksessa on otettava huomioon käytettävissä olevat resurssit sekä kohteiden nykyinen suunnitteluvalmius. Mistään kohteesta ei ole vielä rakentamissuunnittelun tasoisia suunnitelmia. Osa esitetyistä kohteista edellyttää myös suunnitelmien nähtävillä panoa, teknisen lautakunnan hyväksyntää sekä kilpailulainsäädännön mukaista hankintamenettelyä ennen kuin kohdetta voidaan lähteä toteuttamaan. Uimaranta Tuuskodon edustalle saattaa edellyttää vesilain mukaista ympäristölupaa.

Uusien puistojen rakentamisessa on otettava huomioon, että niiden hoitoon on varattava riittävä lisärahoitus käyttöpuolen budjetissa tulevina vuosina. Viime vuosina kunnan säästötavoitteista johtuen viheralueiden hoitoluokitusta on jouduttu laskemaan, mikä on näkynyt yleisen viihtyvyyden heikkene-
misenä.

Kuva 1. Ensisijaiset kehityskohteet Tuusulanjärven rannalla.

Tuusulanjärven eteläosa

Vuonna 2017 suunnitellaan ja toteutetaan esteetön reitti ja lintutorni Natura-alueelle Tuusulanjärven eteläosan toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Maisemaa avataan Koskenmäentien venerannasta kohti järveä sekä kevyen liikenteen väylän vierestä. Käynnistetään neuvottelut reitin jatkosta lintutornilta Kalamestarintielle asemakaavaan merkittyä kevyen liikenteen linjausta pitkin ja myöhemmin edelleen Anttilanrannan suuntaan.

Organisoituminen

Rakennussuunnitelma laatimisen jälkeen päästään jo toteutusvaiheeseen, ei edellytä normaalia laajempaa osallistamista. Yhdyskuntatekniikalla on veto-vastuu ja kaavoitus on mukana ohjausryhmässä.

1. Kaukjärven rantapuisto

Järveen rajautuvan puiston hoitoluokkaa ja varustelutasoa nostetaan siten, että alueella viivähtäminen saadaan houkuttelevammaksi. Osa puistosta muutetaan nurmialueeksi, jollaista on lukuisissa palautteissa Tuusulaan toivottu ja jossa ihmiset voivat kauniina kesäpäivinä oleilla. 100-vuotisjuhlan kunniaksi toteutetaan näyttävät istutukset puistoon. Lämpäiden laidunnusta jatketaan kohteessa, mikäli se on mahdollista tai selvitetään toinen mahdollinen laidunnuspaikka. Lisäksi selvitetään auringonkukkapellon istuttamisen mahdollisuutta esimerkiksi Gustavelundin ja Keudan väliselle alueelle.

Organisoituminen

Yhdyskuntatekniikan vetovastuulla.

Tuuskodon ranta-alueet

3.1 Reitit

Tuusulanjärven itärantaan pyritään Suomen 100-vuotisjuhlien kunniaksi toteuttamaan Ilmari Kiannon polku, joka kohentaisi merkittävästi järven saavutettavuutta ja helpottaisi samalla liikkumista matkailu-, museo ja kulttuuri-kohteiden sekä erilaisten vapaa-ajanharrasteiden välillä. Lisäksi toteutetaan kevyen liikenteen reitti nykyisen asemakaavan mukaisesti Tuuskodon editse Kotunrannan venerantaan.

Organisoituminen

Maankäyttö pyrkii saamaan maa-alueen kunnan haltuun tai luvan reitin toteutukseen siltä osin kuin se on yksityisessä omistuksessa. Tämän jälkeen Yhdyskuntatekniikka toteuttaa Piiliojan ylityksen ja reitin.

3.2 Uimaranta Tuuskodon edustalle

Uimarantaselvitys valmistui joulukuussa 2016. Selvityksen mukaan uimaranta on mahdollista toteuttaa Tuuskodon edustalle. Liikuntatoimi vastaa uimarantojen tarkemmasta suunnittelusta. Yhdyskuntatekniikka avustaa. Kaavoitus voi olla mukana jatkotyössä. Ennen tarkempaa suunnittelua liikuntatoimi laatii koko kuntaa koskevan uimarantaselvityksen, jossa tutkitaan kunnan uimarantojen ja -paikkojen nykytilanne sekä mahdollisen uuden uimarannan käytön aiheuttamat kustannusvaikutukset. Ennen uimarannan perustamispäätöstä tulee tehdä vielä mm. pohjatutkimukset, suunnitelma pysäköinnin toteuttamisesta ja arvio sen kustannuksista sekä selvitetään Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kanssa onko tarpeen tarkentaa luontoselvityksiä myös vesialueelle.

Organisoituminen

Päätösehdotus uuden rannan osalta kunnanhallitukselle valmistellaan kunta-kehityslautakunnan, teknisen lautakunnan ja liikuntalautakunnan kautta.

1. Tuusulanjokilaakso

Yhdyskuntatekniikka teettää Myllypuistoon uuden puistosuunnitelman, jossa suunnitellaan jokilaakson virkistysalueen kehittämisen seuraavat askeleet. Erityisenä tehtävänä on selvittää, miten kevyen liikenteen yhteys saadaan toteutettua jokivartta pitkin kohti Tuusulanjärven reittiä, ja olisiko jo rakennettua siltaa mahdollista hyödyntää linjaamalla yhteys joko Myllymäen länsi- tai itäpuolelta. Suunnitelmassa yhdistetään myös Lahelanpeltoon suunnitellut reitit mukaan kevyen liikenteen verkostoon.

Organisoituminen

Yhdyskuntatekniikan vetovastuulla, kuntasuunnittelu ja liikuntapalvelut ovat tukena.

Erityisesti keskustojen ja ranta-alueiden käytöstä on tarvetta keskustella laajasti, koska näihin liittyen useimmilla kuntalaisilla tai toimijoilla on intressejä. Alueen ollessa Hyrylän keskustan päävirkestysalue on tarpeellista osallistaa kuntalaisia normaalia enemmän – järjestetään kysely ja työpaja.

2. Anttilan tilakeskus

Anttilan tilakeskuksen alueen suunnittelu on merkitty kärkihankkeeksi myös kaavoituksen työohjelmaan. Koska kyseessä on alue, jonka käytöstä on aiemmin käydyt keskustelun pohjalta kovin erilaisia näkemyksiä, on useiden erilaisten visioiden kehittäminen tarpeen. Alueelle on virinnyt loistavia ideoita: hevoskylä, kotieläinpiha, olutpanimo, siirtolapuutarha tai asuinalue. Kohteen ainutlaatuisuuden vuoksi erilaisia kehitysvaihtoehtoja kartoitetaan laajemmalla osanottajajoukolla. Hevoskylämahdollisuudesta on tekeillä diplomityö, joka valmistuu näillä näkymin vuoden 2017 lopulla.

Organisoituminen

Käynnistetään Anttilan tilakeskuksen projekti, johon kootaan Ketekin johdolla eri toimijoita. Projekti laukaistaan liikkeelle yhteistyössä esim. Uusi Kaupunki -kollektiivin kanssa. Tällä saataisiin hankkeelle näkyvyyttä ja saadaan Tuusula myönteisessä valossa esille Suomi 100 vuotta -juhlan kunniaksi. Sidosryhmien ja yritysten huomion herättäminen on tarpeen erityisesti tässä hankkeessa, sillä alueen kehittämiseksi tarvitaan mukaan yhteistyökumppaneita. Aloitustilaisuutta mainostetaan laajalti ja sinne kutsutaan eri alojen toimijoita, sidosryhmiä sekä avoimesti kaikki asiasta kiinnostuneet.

Projektin avulla halutaan myös löytää ja testata uusia työskentelytapoja, joilla kuntalaisia, sidosryhmiä ja yrityksiä saadaan osallistettua mukaan suunnitteluun ja toteutukseen jo hankkeen alkumetreiltä alkaen. Yleis- ja asemakaavan suunnitteluvaiheesta vastaa kaavoitus ja kuntakehityslautakunta ja tätä tarkemmasta suunnittelusta ja infran sekä mahdollisesti osin tilojen toteutuksesta tekninen toimi ja tekninen lautakunta. Asiat valmistellaan ja viedään päätöksentekoon tiiviissä yhteistyössä, jolloin kullakin taholla säilyy tarkka käsitys siitä, missä vaiheessa hanke etenee. Mukana työryhmissä tulee tarpeen mukaan olla myös liikuntatoimen, elinkeinopalveluiden, tilakeskuksen, kulttuurin, matkailun sekä tarvittaessa muidenkin toimialojen edustajat.

Tuusulanjärven ja -joen rantojen kehittämisen seuraavat toimenpiteet

Kuntasuunnittelun ja yhdyskuntatekniikan yhteistyöllä on käyty läpi em. luettelon pohjalta tilanne ja todettu, että jotta saataisiin sekä tärkeimpiä kehittämiskohteita eteenpäin suunnittelutasolla että konkreettisia parannuksia maastossa, tulisi keskittyä Tuusulanjärven eteläosan kunnostussuunnitelman toteutukseen ja muutama muihin parannushankkeisiin. Tällaisia ovat:

3. suunnitelman mukaiset hoitohakkuut Tuusulanjärven eteläosassa kunnan mailla
4. Ilmari Kiannon polku, suunnittelu ja toteutus
5. Kotunranta – Tuuskoto –rantapolku, suunnittelu ja toteutus
6. esteetön kulkureitti + uusi lintutorni Tuusulanjärven luusuaan, suunnittelu ja toteutus
7. Jokipuiston saneeraussuunnittelu
8. rantatareitti Kalamestarinteille, suunnittelu
9. venevalkaman kunnostus

Jokelan lammet ja Kellokosken Keravanjokivarsi sekä Rusutjärven rannat

Tuusulan viheraluekyselyssä korostuivat Jokelan lampien alue sekä Kellokoskella Keravanjoen ympäristö. Myös koirapuistoja toivottiin alueille ja sellaiset on sittemmin toteutettukin. Tälle vuodelle myönnetyn määrärahan puitteissa ja Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi kunnostetaan Jokelan ja Kellokosken keskeiset viheralueita vesistöjen lähellä ja Rusutjärven rantoja.

Organisoituminen

Yhdyskuntatekniikan vetovastuulla.

Muu yhteistyö rantojen kehittämiseksi

Mainiot maisemat -hankkeen työpaja

Ketekille on välitetty yhteydenotto koskien mahdollisuutta järjestää Mainiot maisemat -hankkeeseen liittyen työpaja Tuusulanjärven alueella. Mainiot maisemat -hanke on vuoden kestävä esiselvityshanke. Hankkeen kohdealue on Uudenmaan maakunta ja sen on rahoittanut Uudenmaan ELY-keskus. Hanke jakautuu kahteen osa-alueeseen ja siinä selvitetään maiseman tuotteistuksen mahdollisuuksia Uudenmaan valtakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla ja koko Uudenmaan alueella etsitään uusia ratkaisuja ja toimintamalleja maiseman- ja luonnonhoitoon. Hankkeen toteuttaa ProAgria Etelä-Suomi ry ja MKN maisemapalvelut.

Työpajassa keskityttäisiin esim. seuraaviin aiheisiin:

- Rannan maisemaan ja sen hoitoon – mikä voisi olla tavoitetilä ja miten siihen päästää
- rantojen käytettävyyteen ja toimintaan rannoilla – mitä pitäisi tehdä – ovatko rannat toimivia ja edustavia - uusia ideoita
- luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen tai säilyttämiseen alueella – luontoon tutustumisen mahdollisuudet
- rantareitteihin ja ylipäätään rannoille pääsyyn

- voidaan myös miettiä vesistökuunnostukseen liittyviä seikkoja
- Rannan kulttuurimaiseman tuotteistus / hyödyntäminen / Tuusulanjärven brändi (on paljon tehty)

Työpaja on suunnattu kaikille alueen kehittämistä kiinnostuneille tahoille. Työpaja on maksuton.

Mainiot maisemat -hanke: <https://etela-suomi.maajakotalousnaiset.fi/hankkeet/mainiot-maisemat-6932>

Rannat kuntoon -toimintamalli:
<https://etela-suomi.maajakotalousnaiset.fi/sisalto/12-askelta-rantojen-kunnostamiseen-7537>
<https://etela-suomi.maajakotalousnaiset.fi/teemat/rannat-kuntoon-toimintamalli-asukkaille-ja-maanomistajille>

Kulttuurimaiseman tuotteistus:
<https://etela-suomi.maajakotalousnaiset.fi/sisalto/maiseman-tarina-opas-maisemapalveluiden-luomiseen-1622>

<https://etelasuomi.maajakotalousnaiset.fi/sites/default/files/attachment/maisemantarina.pdf>

Resurssit

Henkilöresurssien lisäksi käytettävänä on vuonna 2017 erilliset määrärahat, sillä valtuusto myönsi TA2017:ssa 200 000 € investointirahaa käytettäväksi Tuusulanjärven eteläosan kunnostuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Kustannuspaikka on ”puistot ja leikkipaikat”, mikä on Viheralueiden laskentayksikössä. Lisäksi Viheralueet sai 50 000 e Tuusulanjärven eteläosan, Tuusulanjoen, Rusutjärven, Jokelan lampien ja Kellokosken Keravanjoen ympäristö- ja kunnossapitotöihin. Kunnasta puuttuu tällä hetkellä kunnan puutarhuri. Uusi puutarhuri saadaan palkattua aikaisintaan maaliskuussa.

Suunnitelmien valmistelu

Ranta-alueiden kehittäminen on Ketekin usean eri tahon yhteishanke. Kuntasuunnittelun tehtävänä on laatia yleis- ja asemakaavatarkkuudella olevat suunnitelmia ja näitä tukevat selvitykset. Kuntasuunnittelun tavoitteena on vuoden 2017 aikana valmistella yksi ranta-alueen kehittämisen yleissuunnitelma. Pääasiallinen vastuu rantojen kehittämisestä on Yhdyskuntatekniikan tulosalueella, jolle kuuluu yleisten alueiden suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito. Yhdyskuntatekniikka järjestää em. kohteiden jatkosuunnittelun ja toteutusta määrärahan puitteissa. Tarpeen tullen käytetään puitesopimus konsulttia. Rakennettavien kohteiden kunnossapito tapahtuu vuosittain myönnettävien määrärahojen puitteissa. Tämän ohella, vaikka rantojen käyttö on

kaikkien intresseissä, ranta-alueiden käyttöön on tarpeita erityisesti liikunta- palveluilla.

Jotta rajallisia voimavaroja voidaan hyödyntää tehokkaasti, tulee valmistel- tavat hankkeet valita siten, että kaikki em. toimijoista sitoutuvat niihin. Täl- löin on realistisemmat mahdollisuudet saada suunnitelmia myös valmiiksi ja toteutettua.

Päätöksenteko

Luottamuselinten tehtävänä on päättää suunnitelmista. Kuntakehityslauta- kunta päättää yleispiirteisistä maankäytön suunnitelmista. Tekninen lauta- kunta päättää yleis- ja puistosuunnitelmista sekä tätä tarkemmista suunnitel- mista. Valtuusto myöntää hankkeille investointi- ja kunnossapitorahat ta- lousarvion käsittelyn yhteydessä. Toteutuksesta eli hankintapäätöksistä pää- tetään johto- ja hallintosääntöjen mukaisesti riippuen hankinnan hinnasta.

Kunnan tilojen käyttö ja vuokraaminen

Tilakeskus on nollabudjetoitu, eli tulojen ja menojen tulisi vastata toisiaan, joten ilman vastiketta tilojen käyttöön saaminen ei ole kohtuullista muiden tilakeskuksen tilojen vuokraajien kannalta. Rahoitus voi tulla myös kunnan budjetista, esim. yhdistyksille myönnettävien tukien muodossa.

Aloitteessa mainitun Tuuskodon kiinteistön kehittämiseen liittyen on herän- nyt aiheesta keskustelua tilapäiskäytöstä, ennen kun rakennukselle tai sen osalle saadaan loppukäyttäjä. On ilman muuta hienoa ja tarpeellista saada Tuuskoto ”asutuksi” ettei se jää tyhjilleen ja näin myös mahdollisen ilki- valan kohteeksi.

Lisätietoja:

kaava-suunnittelija Katja Gräsbeck, p. 040 314 3064 ja
kaavoituspäällikkö Asko Honkanen, p. 040 314 2012.

Ehdotus
kp

Kuntakehityslautakunta päättää

- merkitä Tuusulanjärven virkistyskäytön parantamiseksi tehtä- vien hankkeiden tilannekatsauksen tiedoksi.
- järjestää asiategistissä kuvatun Mainiot maisemat -hankkeen työpajan Tuusulanjärveen liittyen
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa valtuutettu Jussi Salosen 23.1.2017 § 14 esittämän ja usean muun valtuutetun allekirjoittaman aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös Kuntakehityslautakunta päätti

- palauttaa aloitteen takaisin valmisteltavaksi ohjeella, että kuntakehityksen on sisällytettävä vastaukseen ehdotus, miten kuntalaisten, yhteisöjen ja muiden sidosryhmien yhteistyö organisoidaan ja toteutetaan sekä miten talousarviossa varatut määrärahat arvioidaan käytettävän kohteittain.

Kkl § 33/1.3.2017

Tuusulanjärvi ympäristöineen on Tuusulan vetovoimaisimpia alueita. Uudenmaan maakuntajärven kuuluisat taiteilijahuvilat, museot, hotellit sekä ravintolat houkuttelevat kävijöitä sekä läheltä että kaukaa. Järven ympäristö on jopa 100 000 asukkaan aktiivisessa virkistyskäytössä. Myös Jokelan sekä Kellokosken valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt houkuttelevat kävijöitä luokseen.

Tuusulanjärven houkuttelevuutta voidaan huomattavasti kasvattaa lisäämällä olemassa olevien puistojen hoitotasoa, parantamalla järven saavutettavuutta sekä avaamalla järvinäkymiä siellä, missä se on mahdollista. Viheralueiden kehittäminen ja yhteyksien parantaminen lisää asumismukavuutta, nostaa alueen arvoa ja vahvistaa alueen identiteettiä. Tämä on havaittu myös monissa muissa kunnissa, joissa viheralueisiin satsaamisen on havaittu lisäävän turismia ja jopa muuttohalukkuutta.

Tuusulanjärven virkistyskäytön kehittäminen organisoidaan

Tuusulanjärven aluetta tulee jatkossa kehittää kokonaisuutena, sillä alue muodostaa puistojen, ranta-alueiden, museoiden ja ulkoilureittien osalta valtakunnallisesti merkittävän alueen, jonka kehittäminen voi onnistua ainoastaan hyvin organisoidun projektin avulla. Kehittämisen on tapahduttava yhteistyössä, osallistaen ja koordinoitusti.

Tästä johtuen ehdotetaan perustettavaksi Tuusulanjärven ja –joen ranta-alueiden kehittämiseksi projekti, jonka avulla aluetta kehitetään suunnitellusti vaiheittain. Suunnittelua, toteutusta ja vaiheistusta valvomaan perustetaan ohjausryhmä, jonka perustamiskokous on maaliskuussa. Ohjausryhmän kokoonpanoksi ehdotetaan seuraavaa:

kuntakehitysjohtaja
suunnittelupäällikkö
Teknisen lautakunnan edustaja
Kuntakehityslautakunnan edustaja
kunnan puutarhuri

kaavasuunnittelija
Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen edustaja

Huhtikuussa järjestetään kaikille avoin Mainiot maisemat -tilaisuus, jossa selvitetään, millaisia toiveita alueelle on ja mitä uusia ratkaisuja ja toimintamalleja maiseman- ja luonnonhoitoon voidaan löytää. Uudenmaan ELY-keskus rahoittaa Uudenmaan maakunnan alueelle sijoittuvia hankkeita, jotka ProAgria Etelä-Suomi ry ja MKN maisemapalvelut toteuttaa. Tilaisuus toimii lähtölaukauksena Tuusulanjärven alueen kehittämiseksi. Tilaisuutta mainostetaan laajalti ja sinne kutsutaan eri alojen toimijoita, sidosryhmiä sekä avoimesti kaikki asiasta kiinnostuneet.

Aiempien selvitysten pohjalta Tuusulanjärven alueelle laaditaan Ketekin resurssein yleissuunnitelma, johon pyritään sisällyttämään esim. Mainiot maisemat -tilaisuudessa ja yleissuunnitelman laatimisen aikana esitettyjä ideoita.

Ohjausryhmä määrittelee Tuusulanjärven virkistyskäytön kehittämissuunnitelmassa ensisijaiset kehittämiskohteet. Ohjausryhmä päättää, mitä alueita minäkin vuonna suunnitellaan, hankkeille laaditaan kustannusarviot ja päätetään milloin mikäkin hanke pyritään toteuttamaan. Hankeluetteloa tarkastetaan vuosittain, jolloin toteutukseen etenevät kohteet voivat vaihtuakin. Vuosittain järjestetään yleisötilaisuudet, joissa alueen kehittymistä tarkastellaan yhdessä kuntalaisten kanssa. Samalla selviää, onko alueelle muita toiveita.

Asukkaat ja järjestöt haluavat olla mukana kehittämässä aluetta ja osallistua esimerkiksi talkootoimintaan. Tuusulanjärven alueelle tai koko Tuusulan alueelle voitaisiin osoittaa vuosittain talkootoimintaa varten määräraha alueen kehittämiseen esim. 20 000 € Raha myönnettäisiin järjestöjen tai yhteisöjen käyttöön esitettyjen suunnitelmien perusteella. Hakijoiden on laadittava hankesuunnitelma, kustannusarvio ja toteutusaikataulu.

Virkistyskäytön suunnitelmat etenevät toteutukseen

Virkistyskäytön tehostamiseksi on Tuusulassa laadittu lukuisia selvityksiä ja päätöksiä viime vuosien aikana. Tuusulanjärven virkistyskäytön lisäämistä koskeva yleissuunnitelma nostettiin uusimpaan kaavoitussuunnitelmaan kärkihankkeeksi. Keväällä 2016 kuntakehityslautakunta päätti toimista Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön lisäämiseksi sekä maisemien parantamiseksi. Samana vuonna valmistuivat Tuusulanjärven eteläosan toimenpidesuunnitelma sekä uimarantaselvitys, jossa uimarannan mahdollisuutta selvitettiin Tuuskodon tai kirkon viereen. Tuuskodon asemakaavaluonnos oli loppuvuonna 2016 nähtävillä ja hankkeesta on käynnistymässä kilpailutus. Kaavan palautteissa uimaranta nähtiin hyvänä vaihtoehtona alueelle.

Tuusulan valtuusto myönsi vuoden 2017 talousarviossa investointirahaa käytettäväksi 200 000 euroa Tuusulanjärven eteläosan kunnostuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Rahojen kustannuspaikka on teknisen lautakunnan alaisessa viheralueiden puistot ja leikkipaikat -laskentayksikössä. Lisäksi Viher-

alueet sai 50 000 euroa Tuusulanjärven eteläosan, Tuusulanjoen, Rusutjärven, Jokelan lampien ja Kellokosken Keravanjoen ympäristö- ja kunnossapitotöihin.

Seuraavissa kappaleissa on lueteltu osa-alueittain tehdyt suunnitelmat tai toimenpiteet sekä esitys toimenpiteistä tai tavoitteista, joilla virkistysmahdollisuuksia ja houkuttelevuutta voidaan parantaa. Toimenpiteet on laadittu yhteistyössä teknisen lautakunnan alaisen yhdyskuntatekniikan tulosalueen kanssa. Esitetyt suunnitelmat ja toimenpiteet eivät sisälly teknisen lautakunnan tammikuussa 2017 hyväksymään investointiohjelmaan. Viherrakentamisen painopiste on investointiohjelman mukaan Jokelan Peltokaassa ja erityisesti Puustellinmetsässä. Nämä kohteet sitovat laajuutensa vuoksi runsaasti henkilöresursseja.

Jäljempänä esitettävät kohteet pyritään toteuttamaan myönnettyjen lisämäärärahojen puitteissa ja mahdollisuuksien mukaan vuoden 2017 aikana.

Myönnetty investointimääräraha 200 000 euroa ei kuitenkaan riitä kaikkien kohteiden toteuttamiseen, mutta hankkeiden suunnittelu saadaan vireille. Aikataulutuksessa on otettava huomioon käytettävissä olevat resurssit sekä kohteiden nykyinen suunnitteluvalmius. Mistään kohteesta ei ole vielä rakentamissuunnittelun tasoisia suunnitelmia. Osa esitetyistä kohteista edellyttää myös suunnitelmien nähtävillä panoa, teknisen lautakunnan hyväksyntää sekä kilpailulainsäädännön mukaista hankintamenettelyä ennen kuin kohdetta voidaan lähteä toteuttamaan. Uimaranta Tuuskodon edustalle saattaa edellyttää vesilain mukaista ympäristölupaa.

Uusien puistojen rakentamisessa on otettava huomioon, että niiden hoitoon on varattava riittävä lisärahoitus käyttöpuolen budjetissa tulevina vuosina. Viime vuosina kunnan säästötavoitteista johtuen viheralueiden hoitoluokitusta on jouduttu laskemaan, mikä on näkynyt yleisen viihtyvyyden heikkene misenä.

Kuva 1. Ensisijaiset kehityskohteet Tuusulanjärven rannalla vuonna 2017.

2. Tuusulanjärven eteläosa

Koskenmäentien venerannan alueella on tehty joulukuussa myönnetyn maisematyöluvan mukaiset puiden kaadot. Näkymiä on avattu järven suuntaan ja kevyen liikenteen väylän liikenneturvallisuutta lisätty. Maisematöiden kustannusarvio on 15 000 euroa. Vuonna 2017 suunnitellaan ja esteetön reitti ja lintutorni Natura-alueelle Tuusulanjärven eteläosan toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Toimenpidesuunnitelmassa reitin kustannukseksi arvioitiin 100 000 euroa ja lintutornin 50 000 €. Käynnistetään neuvottelut ulkoilureitin jatkosta lintutornilta Kalamestarintielle asemakaavaan merkittyä kevyen liikenteen linjausta pitkin ja myöhemmin edelleen Anttilanrannan suuntaan.

Organisoituminen

Rakennussuunnitelma laatimisen jälkeen päästään jo toteutusvaiheeseen, ei edellytä normaalia laajempaa osallistamista. Yhdyskuntatekniikalla on veto-vastuu ja kaavoitus on mukana ohjausryhmässä.

3. Kaukjärven rantapuisto

Kaukjärven rantapuistoon laaditaan ideasuunnitelma, jolla alueen hoitotasoa ja yleisilmettä nostetaan siten, että alueella viivähtäminen saadaan houkuttelevammaksi. Pieni osa puistosta muutetaan oleskelunurmialueeksi, jollaista on lukuisissa palautteissa Tuusulaan toivottu ja jossa ihmiset voivat kauniina kesäpäivänä oleilla. 100-vuotisjuhlan kunniaksi toteutetaan näyttävät istutukset puistoon.

Organisoituminen

Yhdyskuntatekniikan vetovastuulla.

4. Tuuskodon ranta-alueet

3.1 Reitit

Tuusulanjärven itärantaan pyritään Suomen 100-vuotisjuhlien kunniaksi toteuttamaan Ilmari Kiannon polku, joka kohentaisi merkittävästi järven saavu-
tettavuutta ja helpottaisi samalla liikkumista matkailu-, museo ja kulttuuri-
kohteiden sekä erilaisten vapaa-ajanharrasteiden välillä. Karkea hinta-arvio
on 30 000 €

Mikäli Ilmari Kiannon polkua ei saada sovittua, voisi vaihtoehtoinen toteu-
tuskohde olla kevyen liikenteen reitti nykyisen asemakaavan mukaisesti
Tuuskodon editse Kotunrannan venerantaan.

Organisoituminen

Maankäyttö pyrkii saamaan maa-alueen kunnan haltuun tai luvan reitin to-
teutukseen siltä osin kuin se on yksityisessä omistuksessa. Tämän jälkeen
Yhdyskuntatekniikka toteuttaa Piiliojan ylityksen ja reitin.

3.2 Uimaranta Tuuskodon edustalle

Uimarantaselvitys valmistui joulukuussa 2016. Selvityksen mukaan uimaran-
ta on mahdollista toteuttaa Tuuskodon edustalle. Liikuntatoimi vastaa uima-
rantojen tarkemmasta suunnittelusta. Yhdyskuntatekniikka avustaa. Kaavoit-
tus voi olla mukana jatkotyössä. Liikuntatoimi laatii vuonna 2017 koko kun-
taa koskevan uimarantaselvityksen, jossa tutkitaan kunnan uimarantojen ja -
paikkojen nykytilanne sekä mahdollisen uuden uimarannan käytön aiheutta-
mat kustannusvaikutukset.

Ennen uimarannan perustamispäätöstä tulee tehdä vielä mm. pohjatutkimuk-
set, suunnitelma pysäköinnin toteuttamisesta ja arvio sen kustannuksista sekä
selvitetään Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kanssa onko tarpeen tar-
kentaa luontoselvityksiä myös vesialueelle.

Organisoituminen

Päätösehdotus uuden rannan osalta kunnanhallitukselle valmistellaan kunta-
kehityslautakunnan, teknisen lautakunnan ja liikuntalautakunnan kautta.

5. Tuusulanjokilaakso

Yhdyskuntatekniikka teettää Jokipuiston ja Myllypuiston alueelle ideasuun-
nitelman, jossa suunnitellaan jokilaakson virkistysalueen kehittämisen seu-
raavat askeleet. Erityisenä tehtävänä on selvittää, miten kevyen liikenteen
yhteys saadaan toteutettua jokivartta pitkin kohti Tuusulanjärven reittiä, ja

olisiko jo rakennettua siltaa mahdollista hyödyntää linjaamalla yhteys joko Myllymäen länsi- tai itäpuolelta.

Organisoituminen

Yhdyskuntatekniikan vetovastuulla, kuntasuunnittelu ja liikuntapalvelut ovat tukena.

Erityisesti keskustojen ja ranta-alueiden käytöstä on tarvetta keskustella laajasti, koska näihin liittyen useimmilla kuntalaisilla tai toimijoilla on intressejä. Alueen ollessa Hyrylän keskustan päävirkistysalue on tarpeellista osallistaa kuntalaisia normaalia enemmän – järjestetään kysely ja työpaja.

6. Anttilan tilakeskus

Anttilan tilakeskuksen alueen suunnittelu on merkitty kärkihankkeeksi myös kaavoituksen työohjelmaan. Koska kyseessä on alue, jonka käytöstä on aiemmin käydyn keskustelun pohjalta kovin erilaisia näkemyksiä, on useiden erilaisten visioiden kehittäminen tarpeen. Alueelle on virinnyt loistavia ideoita: hevoskylä, kotieläinpiha, olutpanimo, siirtolapuutarha tai asuinalue. Kohteen ainutlaatuisuuden vuoksi erilaisia kehitysvaihtoehtoja kartoitetaan laajemmalla osanottajajoukolla. Hevoskylämahdollisuudesta on tekeillä diplomityö, joka valmistuu näillä näkymin vuoden 2017 lopulla.

Organisoituminen

Käynnistetään Anttilan tilakeskuksen projekti, johon kootaan Ketekin johdolla eri toimijoita. Projekti laukaistaan liikkeelle yhteistyössä esim. Uusi Kaupunki -kollektiivin kanssa. Tällä saataisiin hankkeelle näkyvyyttä ja saadaan Tuusula myönteisessä valossa esille Suomi 100 vuotta -juhlan kunniaksi. Sidosryhmien ja yritysten huomion herättäminen on tarpeen erityisesti tässä hankkeessa, sillä alueen kehittämiseksi tarvitaan mukaan yhteistyökumppaneita. Aloitustilaisuutta mainostetaan laajalti ja sinne kutsutaan eri alojen toimijoita, sidosryhmiä sekä avoimesti kaikki asiasta kiinnostuneet.

Projektin avulla halutaan myös löytää ja testata uusia työskentelytapoja, joilla kuntalaisia, sidosryhmiä ja yrityksiä saadaan osallistettua mukaan suunnitteluun ja toteutukseen jo hankkeen alkumetreiltä alkaen. Yleis- ja asemakaavan suunnitteluvaiheesta vastaa kaavoitus ja kuntakehityslautakunta ja tätä tarkemmasta suunnittelusta ja infran sekä mahdollisesti osin tilojen toteutuksesta tekninen toimi ja tekninen lautakunta. Asiat valmistellaan ja viedään päätöksentekoon tiiviissä yhteistyössä, jolloin kullakin taholla säilyy tarkka käsitys siitä, missä vaiheessa hanke etenee. Mukana työryhmissä tulee tarpeen mukaan olla myös liikuntatoimen, elinkeinopalveluiden, tilakeskuksen, kulttuurin, matkailun sekä tarvittaessa muidenkin toimialojen edustajat.

6. Lampaiden laidunnus

Paljon myönteistä palautetta saanutta lampaiden laidunnusta pyritään jatkaamaan Tuusulanjärven alueella. Selvitetään, voisiko laidunpankki toimia Tuusulassa ja olisiko esimerkiksi paikallinen 4H-yhdistys kiinnostunut osallistumaan järjestelyihin. Laidunalueeksi vuonna 2017 on esitetty Työläiskotimuseon eteläpuolista puistoa.

Organisoituminen

Yhdyskuntatekniikan vetovastuulla.

Tuusulanjärven ja -joen rantojen kehittämisen seuraavat toimenpiteet

Kuntasuunnittelun ja yhdyskuntatekniikan yhteistyöllä on käyty läpi em. luettelon pohjalta tilanne ja todettu, että jotta saataisiin sekä tärkeimpiä kehittämiskohteita eteenpäin suunnittelutasolla että konkreettisia parannuksia maastossa, tulisi keskittyä Tuusulanjärven eteläosan kunnostussuunnitelman toteutukseen ja muutamiiin muihin parannushankkeisiin. Tällaisia ovat:

1. suunnitelman mukaiset hoitohakkuut Tuusulanjärven eteläosassa on melkein toteutettu
2. Ilmari Kiannon polku, suunnittelu ja toteutus
3. Kotunranta – Tuuskoto -rantapolku, suunnittelu ja toteutus
4. esteetön kulkureitti + uusi lintutorni Tuusulanjärven luusuaan, suunnittelu ja toteutus
5. Jokipuiston ja Myllypuiston ideasuunnitelma
6. Rantatareitti Kalamestarinteille, suunnittelu
7. Kaukjärven rantapuiston ideasuunnitelma ja parannustyöt 2017
8. lampaiden laidunnuspaikka esim. Työväenkotimuseon viereinen puisto

Jokelan lammet ja Kellokosken Keravanjokivarsi sekä Rusutjärven rannat

Tuusulan viheraluekyselyssä korostuivat Jokelan lammet sekä Kellokoskella Keravanjoen ympäristö.

Tälle vuodelle myönnetyn määrärahan puitteissa ja Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi kunnostetaan ja ruopataan Jokelan koulukeskuksen viereinen uimaranta. Kustannusarvio 15 000 €

Kellokosken Keravanjoen varren reitit kunnostetaan. Kustannusarvio 15 000 €

Rusutjärven rannan siistiminen. 5 000 €

Organisoituminen

Yhdyskuntatekniikan vetovastuulla.

Resurssit

Henkilöresurssien lisäksi käytettävänä on vuonna 2017 erilliset määrärahat, sillä valtuusto myönsi TA2017:ssa 200 000 € investointirahaa käytettäväksi Tuusulanjärven eteläosan kunnostuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Kustannuspaikka on ”puistot ja leikkipaikat”, mikä on Viheralueiden laskentayksikössä. Lisäksi Viheralueet sai 50 000 e Tuusulanjärven eteläosan, Tuusulanjoen, Rusutjärven, Jokelan lampien ja Kellokosken Keravanjoen ympäristö- ja kunnossapitotöihin. Kunnasta puuttuu tällä hetkellä kunnan puutarhuri. Uusi puutarhuri saadaan palkattua aikaisintaan maaliskuussa.

Suunnitelmien valmistelu

Ranta-alueiden kehittäminen on Ketekin usean eri tahon yhteishanke. Kuntasuunnittelun tehtävänä on laatia yleis- ja asemakaavatarkkuudella olevat suunnitelmia ja näitä tukevat selvitykset. Kuntasuunnittelun tavoitteena on vuoden 2017 aikana valmistella yksi ranta-alueen kehittämisen yleissuunnitelma. Pääasiallinen vastuu rantojen kehittämisestä on Yhdyskuntatekniikan tulosalueella, jolle kuuluu yleisten alueiden suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito. Yhdyskuntatekniikka järjestää em. kohteiden jatkosuunnittelun ja toteutusta määrärahan puitteissa. Tarpeen tullen käytetään puitesopimusconsulttia. Rakennettavien kohteiden kunnossapito tapahtuu vuosittain myönnettävien määrärahojen puitteissa. Tämän ohella, vaikka rantojen käyttö on kaikkien intresseissä, ranta-alueiden käyttöön on tarpeita erityisesti liikunta- palveluilla.

Jotta rajallisia voimavaroja voidaan hyödyntää tehokkaasti, tulee valmisteltavat hankkeet valita siten, että kaikki em. toimijoista sitoutuvat niihin. Tällöin on realistisemmat mahdollisuudet saada suunnitelmia myös valmiiksi ja toteutettua.

Päätöksenteko

Luottamuselinten tehtävänä on päättää suunnitelmista. Kuntakehityslautakunta päättää yleispiirteisistä maankäytön suunnitelmista. Tekninen lautakunta päättää yleis- ja puistosuunnitelmista sekä tätä tarkemmista suunnitelmista. Valtuusto myöntää hankkeille investointi- ja kunnossapitorahat talousarvion käsittelyn yhteydessä. Toteutuksesta eli hankintapäätöksistä päätetään johto- ja hallintosääntöjen mukaisesti riippuen hankinnan hinnasta.

Kunnan tilojen käyttö ja vuokraaminen

Tilakeskus on nollabudjetoitu, eli tulojen ja menojen tulisi vastata toisiaan, joten ilman vastiketta tilojen käyttöön saaminen ei ole kohtuullista muiden tilakeskuksen tilojen vuokraajien kannalta. Rahoitus voi tulla myös kunnan budjetista, esim. yhdistyksille myönnettävien tukien muodossa.

Aloitteessa mainitun Tuuskodon kiinteistön kehittämiseen liittyen on herännyt aiheesta keskustelua tilapäiskäytöstä, ennen kun rakennukselle tai sen osalle saadaan loppukäyttäjä. On ilman muuta hienoa ja tarpeellista saada Tuuskoto ”asutuksi” ettei se jää tyhjilleen ja näin myös mahdollisen ilkeäalan kohteeksi.

Lisätietoja:

kavasuunnittelija Katja Gräsbeck, p. 040 314 3064 ja
kaavoituspäällikkö Asko Honkanen, p. 040 314 2012.

Ehdotus
kp

Kuntakehityslautakunta päättää

- Merkitä Tuusulanjärven virkistyskäytön parantamiseksi tehtävien hankkeiden tilannekatsauksen tiedoksi.
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa valtuutettu Jussi Salosen 23.1.2017 § 14 esittämän ja usean muun valtuutetun allekirjoittaman aloitteen tulleen käsitellyksi.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- valita ohjausryhmän jäsenen keskuudestaan

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti

- valita ohjausryhmän jäseneksi Jussi Salosen ja varajäseneksi Klaus Koivusen
- kehottaa tulevaisuudessa kehittämisverkostoissa olevan yhtenä teema- verkostona Tuusulanjärven eteläosan alueen virkistyskäytön ja ympäristön hoidon edistämisen vuoden 2017 talousarvion tulostavoitteen 2.2 Tuusulanjärvi vetovoiman rakentajana päämäärän saavuttamiseksi.

TL § 39/21.3.2017

Kuntakehityslautakunta on merkinnyt osaltaan Tuusulanjärven virkistyskäytön parantamiseksi tehtävien hankkeiden tilannekatsauksen tiedoksi kokouksessaan 1.3.2017. Kuntakehityslautakunnan lisähuomautuksiin liittyen voidaan todeta seuraavaa:

Tuusulanjärven virkistyskäytön kehittämisen organisoinnissa on vetovastuu annettu yhdyskuntatekniikan tulosalueelle. Valtuuston joulukuussa vuodelle 2017 myöntämän ylimääräisen 200 000 euron investointimäärärahan ja 50 000 euron käyttötalousrahan puitteissa yhdyskuntatekniikka on yhdessä kuntasuunnittelun kanssa jo aloittanut eräiden kohteiden ideointi- ja rakennussuunnittelun. Ideointisuunnittelu kohdistuu Jokipuiston kehittämiseen ja Kaukjärven rantapuistoon. Toteutussuunnittelua on lähdetty tekemään Ilmari Kiannon polulle ja lintutornille johtavan esteettömän reitin toteuttamiseksi. Maisematyöluvan mukaiset hakkuut alueella on jo tehty.

Tuusulanjärveä yhdessä -aloitteen vastauksessa hankkeille esitetyt aikataulut ovat haasteelliset, kun lisäksi otetaan huomioon, että hankkeet liittyvät lähinnä viheralueisiin ja kunnasta puuttuu kunnanpuutarhuri, jolla olisi sopiva asiantuntemus ja taito viedä hankkeita eteenpäin. Puutarhurin rekrytointi venyy vähintään toukokuulle. Kunnallistekniikan insinööripohjaiset suunnitteluresurssit on varattu pitkälti kunnan kannalta strategisempien hankkeiden läpivientiin kuten Rykmentipuiston alueeseen, Koskenmäen kiertoliittymään, Anttilanrantaan, Lahelanpelto I:een ja Kartano I:een.

Kuluvan vuoden investointikohteiden ja henkilöresurssien suunnittelu on aloitettu kunnan vuosikellon mukaisesti jo toukokuussa 2016 ja viety kunnan talousarvioluonnokseen loka-marraskuussa. Ylimääräisen investointimäärärahan myöntämisen yhteydessä ja aikataulutavoitteita määrittäessä on syytä tarkastella myös muiden suunnittelussa, toteutuksessa ja kunnossapidossa tarvittavien resurssien riittävyyttä, jotta myönnetty raha voidaan käyttää järkevästi ja tehokkaasti. Samoin lainsäädännön ja kunnan itsensä määrittelemät prosessit hankkeiden toteuttamiseksi on otettava huomioon. Toteutussuunnitelmat vaativat oman kuulemis- ja hyväksymisprosessinsa samoin kuin hankkeen rakennuttaminen. Vuodenaika asettaa kohteille omat rajoitteensa kuten myös kohteiden nykykunto ja maanomistus. Vuonna 2017 toteutettavaksi kaavailtujen kohteiden osalta on otettava huomioon seuraavat reunaehdot:

Esteetön reitti lintutornille: Reitin tarkempi suunnittelu edellyttää lumentonta aikaa, joka ajoittuu maaliskuuhun tienoille. Alueen maaperä on erittäin pehmeää ja vetistä. Rakentaminen täytyy todennäköisesti tehdä talvityönä, jolloin voidaan hyödyntää maan routaantumista. Reitistön kunnossapito on varmistettava riittävällä rahoituksella käyttöbudjetissa

Kaukjärven rantapuisto: Puiston omistajuus jakaantuu kolmelle taholle. Kunta omistaa noin puolet, Tuusulan seurakunta noin kolmanneksen ja Gustavelund loppuosan. Kunnan alueella puiston hoitoluokitusta jouduttiin alentamaan säästötoimenpiteiden vuoksi. Alue on ollut niittymäisenä tilana 2–3 vuotta. Kohteen muuttaminen takaisin puistomaisemmaksi ei enää onnistu ns. heinän alasleikkuulla vaan nurmialueet on perustettava uudelleen. Jotta puistosta saadaan yhtenäinen, on tarkoituksenmukaista, että puistoalueen muut omistajat lähtevät hankkeeseen mukaan. Vaihtoehtoisesti kunta kehit-

tää vain omaa aluettaan. Kohteen kehittämissuunnitelma on meneillään ja toteutussuunnitelmaa lähdetään tekemään, kun on sovittu alueen muiden omistajien kanssa saneerattavan kohteen laajuus ja taso. Perusnurmikkoa voidaan kuitenkin ryhtyä tekemään kesän 2017 aikana. Nurmikon kunnossapito on varmistettava riittävällä rahoituksella käyttöbudjetissa.

Tuuskodon ranta-alueen reitit: Ilmari Kiannon polun suunnittelu on käynnissä. Kohde toteutetaan vuoden 2017 aikana, mikäli maanomistukselliset seikat saadaan sovittua.

Lampaiden laidunnus: Lampaiden laidunnus voidaan toteuttaa, mikäli löytyy tarkoitukseen soveltuva alue ja laidunnasta vastaava taho. Yhdyskuntateknikan tulosalueella ei ole osoittaa henkilökuntaa lampaiden hoitoon ja valvontaan.

Jokelan lammet ja Kellokosken Keravanjokivarsi sekä Rusutjärven rannat: Uimarannat ja niiden kunnossapito ovat liikuntatoimen alaista toimintaa, Metsäpirtin toiminnasta ja kunnossapidosta vastaa tilakeskus. Keravanjoen varren reittien kunnostustyöt on jo aloitettu.

Tilannekatsauksen sisällön tarkempi esittelyteksti löytyy tämän asiakirjan Kuntakehityksen kokouksen § 33/1.3.2017 kohdasta.

Ehdotus
Ytp

Tekninen lautakunta päättää

- merkitä Tuusulanjärven virkistyskäytön parantamiseksi tehtävien hankkeiden tilannekatsauksen tiedoksi
- valita ohjausryhmän jäsenen ja varajäsenen keskuudestaan
- kehottaa kehittämistyöryhmän varmistamaan, että investointirahan lisäksi kohteisiin varataan vuosittain käyttötalouden puolelle riittävä määräraha kohteiden ylläpitoon ja kunnostukseen
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa valtuutettu Jussi Salosen 23.1.2017 § 14 esittämän ja usean muun valtuutetun allekirjoittaman aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- merkitä Tuusulanjärven virkistyskäytön parantamiseksi tehtävien hankkeiden tilannekatsauksen tiedoksi

- valita ohjausryhmän jäseneksi Anne Vähätalo ja varajäseneksi Sari Vilén
- kehottaa kehittämistyöryhmän varmistamaan, että investointirahan lisäksi kohteisiin varataan vuosittain käyttötalouden puolelle riittävä määräraha kohteiden ylläpitoon ja kunnostukseen
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa valtuutettu Jussi Salosen 23.1.2017 § 14 esittämän ja usean muun valtuutetun allekirjoittaman aloitteen tulleen käsitellyksi.

Khall § 130/27.3.2017

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- omalta osaltaan hyväksyä selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa valtuutettu Jussi Salosen 23.1.2017 § 14 esittämän ja usean muun valtuutetun allekirjoittaman aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

131 § VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Khall § 131/27.3.2017

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää, ettei alla mainittuja viranhaltijapäätöksiä oteta kuntalain 51 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi:

KUNNANJOHTAJA

- 20.3.2017 nro 23: Hanna Elomalle myönnetty ero asiakirjahallinnon asiantuntijan virasta
- 22.3.2017 nro 24: Päätösvallan delegointi, kertapalkkiosta päättäminen

KUNNANSIHTTEERI

- 23.2.2017 nro 5: Suomen Sidonnaisuusratkaisut Oy:n Sidonnaisuusrekisteri.fi-palvelu hankitaan luottamus henkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitusten keräämiseen ja hallintoihin

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

132 § TOIMIELINTEN PÖYTÄKIRJOJA

Khall § 132/27.3.2017

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää, ettei alla mainituissa toimielinten pöytäkirjoissa käsiteltyjä asioita oteta kuntalain 51 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi

– kuntakehityslautakunta 15.3.2017

– Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 14.3.2017

(otto-oikeuden osalta hallintosäännön 16 §:n 3 momentin mukainen rajoitus)

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

133 § ILMOITUSASIAT

Khall § 133/27.3.2017 Kunnanhallituksen tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

1 SUOMEN KUNTALIITTO

Yleiskirjeet
15.3.2017 nro 9: Tartuntatautilaki
15.3.2017 nro 10: Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät

2 UUDENMAAN ELY-KESKUS

Uusimaan nuorisotyöttömyys kääntynyt voimakkaaseen laskuun

3 HANKINTAMENETTELYJEN SELVITYS, SÄIE-PAVILJONKI JA
PODIO-OHJELMISTO

Tuusulan kunnan sisäinen tarkastaja KPMG Oy / KTM Leif-Erik Forsberg tutustui saamansa aineiston perusteella vuonna 2016 tapahtuneisiin Säie-paviljongin ja Podio-ohjelmiston hankintamenettelyihin ja tilausvaltuuksiin. Säie-paviljongin pystyttämiseen varatut rahat (kunnanhallituksen päätös 29.3.2016) ylittyivät huomattavasti. Molemmissa hankkeissa oli myös epäselvyyksiä tilausvaltuuksista ja siitä, kuka oli tehnyt tilauksia. Leif Forsberg yhdessä vs. kunnanjohtaja Harri Lipastin ja talousjohtaja Markku Vehmaksen kanssa haastattelivat aiheesta ja tapahtumainkuluista kuntakehityslautakunnan puheenjohtaja Jussi Salosta 7.3.2017.

Em. keskustelun ja saamansa selvityksen perusteella Leif Forsberg totesi, että Jussi Salonen oli Säie-paviljongin ja Podio-ohjelmiston hankinnoissa ilmeisesti syylistynyt ”sivujohtamiseen.” Kuntakehityksen ja tekniikan toimialalla tuli myös selventää tilausmenettelyjä. Asia ei kuitenkaan kokonaisuutena sisäisen tarkastajan näkökulmasta anna aiheetta enempään.

4 PÖYTÄKIRJOJA

Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä 15.2.2017

Päätös Kunnanhallitus merkitsi ilmoitusasiat tietoonsa saatetuksi.

134 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Khall § 134/27.3.2017 Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 21.30. Pöytäkirjaan liitetään oikaisuvaatimusohje ja valitusosoitus.

KESKUSTELUASIAT

- Kehittämisverkostojen ja teemaverkostojen käyttöönotto Tuusulan kunnassa 1.6.2017 alkaen
- Tuuskodon käyttö
- paloaseman rahoituksesta käydyn keskustelun todenperäisyys
- Keski-Uudenmaan sote-hanke

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELLOT / Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:
Pykälät 122, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 131, 132, 133, 134
Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:
Pykälät: 127, 129
Hallintolainkäyttölain 5 §/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:
Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on
TUUSULAN KUNNANHALLITUS, PL 60, 04301 TUUSULA tai sähköposti kirjaamo@tuusula.fi
Pykälät 127, 129

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erikseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettamispäivämäärä

4.4.2017

Tiedoksianto asianosaiselle

asianosaisen nimi

Lähetetty tiedoksi kirjeellä (kuntalaki 95 §)
Annettu postin kuljetettavaksi

xx.xx. 2017

Luovutettu asianosaiselle

xx.xx. 2017

Vastaanottajan kuittaus

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (=asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianomainen sekä kunnan jäsen. (Jos päätökseen voidaan hakea muutosta kunnallisvalituksin, ei kuntalain mukaista oikaisuvaatimusta voida tehdä.) Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki tai sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi
---

Pykälät -

MARKKINAOIKEUS, PL 118, (Erottajankatu 1-3), 00131 Helsinki tai sähköposti: markkinaoikeus(at)om.fi
---

Pykälät -
----

katso erillinen muutoksenhakuosoitus

Valitusaika hallinto-oikeuteen on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erikseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite

- päätös, johon haetaan muutosta

- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi

- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan itsensä tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä liitettävä mukaan valittajan antama valtakirja.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (11.12.2015 /1455) mukaisesti hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettamispäivämäärä

4.4.2017

Tiedoksianto asianosaiselle

---

asianosaisen nimi

Lähetetty tiedoksi kirjeellä (kuntalaki 95 §)

Annettu postin kuljetettavaksi

xx.xx. 2017

Lähetetty tiedoksi sähköpostilla (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa § 19)

xx.xx. 2017

Luovutettu asianosaiselle

xx.xx. 2017

Vastaanottajan kuittaus
